

Brassói Lapok

XL. évfolyam
64 szám.

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Hétlő

1934. évi március 19

LLÓFIZETÉSI ARAK: Belföldre: postai szétküldéssel postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve havonként 60 lej. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az beszédési díj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Kézbizetési díj havonként 8 lej. — Külföldre negyedévre 300 lej, félre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — HIRDETÉSEK díja hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldal 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldal 8 lej négy zeteintiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Brassó, Károly király-utca 56—58. Telefonszámok: kiadóhivatal 82., szerkesztőség 83.

MA: LÁSSUK MAROSMENTÉT!

Le fog-e értékelődni a francia frank?

Irtá: MIKES IMRE

Kétségtelen, hogy a francia polgár riadtan remeg a frank leértékelésének még a gondolatától is. Franciaország a kis- és középtörzsek hazája. Száz meg százezer embert legközvetlenebb vagyoni állapotában érint a frank sorsa. S ez a hatalmas réteg, mely egyben a köztársaság életének politikai gerince is, irtózik a leértékeléstől, amelyet egynek tekint az inflációval. Ilyen körülmények között nem akadt még egyetlen kormány sem, amely a leértékelés oly népszerűtlen, veszélyes kérdéséhez komolyan hozzá mert volna nyulni.

A probléma ennek ellenére állandóan kísért. Bizonyos jelenségek kétségbevonhatatlanul igazolják azt, hogy a frank arany-viszonyosságának a régi, magas színvonalon való fenntartása már nem indokolt és nem egészséges. Miután a frank vásárlóereje szinte szélsőségesen túlértékelt, a kivitelt összesorvad és az exportiparágak nagyrésztben tönkrementek. Ebből azután csomó drámai következmény adódott: először is megrokkant a belföldi üzleti élet is, ami maga után vonta az állami bevételek súlyos csökkenését. Miután pedig úgy az állam, mint a magánvállalatok ki akarják költsegetésüket egyensúlyozni, bekövetkezett a fizetéseknek, javadalmazásoknak, meg általában az összes kiadásoknak redukciója. Ez természetesen a vásárlóképességet már kisebbre tette. A válság kimélyült. A bankok a hitelek megszorítására kényszerültek. A hitelhiány lehetetlenné tette a helyzet javulását, sőt a kereskedelmi élet még jobban összeeszt. Az állami bevételek zuhanásszerűek estek. Újabb fizetéscsökkentés... újabb... stb.

Ez az önmagában örökösön visszatérő vonal, amely a válság deflációs korszakának körét jelenti.

KözépEurópa már régóta ismeri és nyögi, Amerika és Anglia már-már lebírák. Japán meg éppen túl van rajta. Franciaország most vonaglik benne. Nyilván, tennie kell valamit. De még borzad a cselekvéstől.

Walter Lippmann, a „New York Herald” világszerte ismert tanulmányt írt a francia frank sorsával kapcsolatban. — Lippmann rámutat arra, hogy Amerikának 1932 tavaszán és 1933 telén oly válságos helyzetét éppen a franciák ismerék fel leginkább. Így nem lehet csodálkozni azon, ha Franciaország helyzetének válságosságát most meg az amerikaiak ismerik fel.

Franciaország ugyanazokat a balsós jelenségeket tünteti fel, mint amelyeket Amerika körülbelül egy, s Anglia három év előtt: a defláció jelenségeit. Amikor a deflációs küzdelemnek tüneteit, amely az arany-viszonyosságnak (paritás) a válság előtti színvonalon való fenntartását célozzák.

E deflációs korszakban megbénul az ország politikai élete is. A gazdasági egy-egy különböző csoportjai között, miután mindegyik a másikra akarja hárítani a defláció terheit és áldozatait, késhégyig menő harc keletkezik. A kormányok képtelenségi helyzetbe kerülnek, nem találhatnak használható többséget: ez a nevéstégesen gyakori francia kormányváltások magyarázata. 1932 és 1933 között a válság a lehető legmélyre jutott.

Jóváhagyta a minisztertanács is az adósságrendezési törvény javaslatát

Tatarescu miniszterelnök már be is mutatta a javaslatot a királynak
Véglegesen megállapították a konverzió módjait

Bukarest, március 18.

A kormány tagjai szombaton délelőtti 9 órai kezdettel újabb minisztertanácsra ültek össze, amely két óra hosszat tartott. Ezen a minisztertanácson a kormány apróbb módosításokkal véglegesen jóváhagyta és magáévá tette az adósságrendezési törvény javaslatát. A minisztertanács végetértével Tatarescu miniszterelnök hossz- szes kihallgatáson volt az uralkodónál, a kinek bemutatta a javaslat végleges szövegét. A javaslatot ezután még a nap folyamán átküldték a törvényvéleményező tanácsnak.

A JAVASLAT A KORMÁNYPART VEZÉRKARA ELŐTT

Amint jeleztük, a javaslatot pénteken este tárgyalta le részletesen a kormány- párt vezérkara. A liberális párt megyei tagozatainak elnökei tegnap délután 5 órakor a központi pártklubban értekezlet-

re ültek össze Bratianu Dinu elnökletével. A tanácskozáson Bratianu Dinu párt- elnök és Tatarescu miniszterelnök hossz- szabb beszédben ismertették a konverziós javaslatot, amelyet szombaton délután nyomtatásban is szétfosztottak a szervezeti elnökök között azzal, hogy vasárnap, leg- később pedig hétfőn tegyék meg észre- vételeiket s esetleges módosító indítvá- nyaikat.

Ugy Bratianu Dinu, mint Tatarescu mi- niszterelnök rámutatott arra, hogy módo- sító indítványokat már csak a javaslat ál- talános keretében fogadhatnak el, mert a párt a tartozások leszállítása terén el- ment a lehető legelőszöbb határig s az adósságok messzebbmenő csökkentése ve- szélyeztetné a főcél: a hitelélet helyre- állítását. Ezek szerint a kormány már leg- feljebb csak a javaslat technikai részére vonatkozólag vár el módosító indítványo- kat.

A konverziós törvény előnyeit ezalka- lommal azok a kereskedők is élvezik, a kiknek jelzálogadósságaik vannak.

Magától értetődőleg az adósságrendezési törvény most is csak azokat a tartozásokat öleli fel, amelyek az Argetoianu-féle tör- vényben megállapított időpont előtről származnak.

A Creditul Rural adósaira vonatkozó- lag különleges törvényjavaslatot készíté- nek, amelyet az általános konverziós ja- vaslattal egyidejűleg szavaznak meg min- annak függelékét. Ezt a kivételezést ugyan a kormánypart fiataljainak cso- portja ellenzi s lehetséges, hogy Bratianu Dinu, aki elnöke ennek a pénzügyi test- nek, el is áll majd tőle.

A kormánypart Tatarescu miniszterel- nök köré csoportosuló fiatal nemzedéke egyébként azt óhajtja, hogy a köztisztvi- selőket és szabad foglalkozású intellek- tueket is vonják be a városi konverzió- ba, továbbá, hogy azok az adósok is él- vezhessék az új törvény előnyeit, akik az Argetoianu-féle törvény alapján már olyan megegyezésre léptek hitelezőikkel, amely megegyezés számukra előnytele- nebb.

Politikai körökben különben általában melegekedést vált ki az új javaslat, mert úgy látják, hogy egész- séges középutat jelent.

A kormánypart baloldala most már leg- inkább csak azt kifogásolja, hogy a ja- vaslatnak a finanszírozásról szóló részé- ben a kormány évi 500 millió lejt akar megszavaztatni a Nemzeti Banknak kár- talanítás címén a váltótárcájában szorve- dett veszteségeikért.

Mennyit engednek el hát az adósságokból?

Ami a tartozások leszállításának mérve- it illeti, ezek csak hétfőre, illetőleg a ja- vaslatnak a parlamentbe való be-terjeszté- se időpontjára válnak gészen bizonyo- sakká. Innen azok az eltérések, amelyek az egyes sajtóbeszámolókból mutatko- znak.

A péntek esti pártértekezlet Tatarescu miniszterelnökre bízta a hányadok végle- ges leszőgését.

A legújabb értesülések szerint a mező- gazdasági tartozásokat kivétel nélkül 50 százalékkal csökkentik a törvényjavaslat, abban az esetben, ha az adós 15 év alatt

kivánja a maradékot letörleszteni. Ha ellenben 4 év alatt fizeti le fennmaradó tartozását, úgy a leszállítás 60, ha pe- dig 2 év alatt fizet, akkor a csökkentés 70 százalékos lesz.

A városi ingatlan tartozásokat 10 év alati- ki fizetés mellett 20 százalékkal mérsékli a javaslat, mégpedig az eredeti adósság- hoz hozzáadott kamattartozások egész összegére vonatkozólag. Ebben a csoport- ban azok, akik 4 év alatt hajlandók fizet- ni, 30, akik pedig 2 év folyamán törlesz- tik le egész tartozásukat, 35 százalékos adósságelengedést élveznek.

Hoover-nél is. Az államélet egész teste paralizálódik s ez pénzügyi összeomlás- ra meg kőzbőtrányokra vezet: Ameriká- ban a bank-viharok, Párisban a Stavisky- ügy.

A botrányok gyűlöletet, dühöt, fej- vesztettségét halmoznak fel. Anglia a flotta-lázadással és az általá- nos szátrájkával küzdött.

Amerika az agrár-felkelésekkel, a jel- zálog-leértékelések elleni forrongásokkal és a földmivelősztrájkával birkózott.

Franciaországban utcai harcok és os- toban ömlő vér.

Minden országban, amely a válságnak e fokáig ért el, felmerült az erős kor- mány utáni vágy és követelés. Ugyanaz, az a baloldal meghatározása szorí- tott.

fasiszta önkényuralom a nagytőke védel- mében.

Franciaországban, Lippmann megállapi- tása szerint, az a kormány volna erős kormány, amely pánik előidézése nélkül képesnek bizonyulna a frank aranystan- dardját feladni.

Ma ilyen erős kormány nem akad, vé- li a New York Herald, akkor a frank nagy kérdése forradalmi úton oldódik meg.

A francia frank egészséges leértékelé- sének két csalogója hit is utját állja. Az első az, hogy a hatalmas aranykészletek az arany viszonyosságának fenntartását indokolják. Ez csak illúzió, mert a pari- tás egyrészt rengetegbe kerül, másrészt csak addig tarthat, míg az aranykészlet

el nem fogy. A második pedig az, hogy a franciák a leértékelést és az inflációt összetévesztik. Lippmann szerint Ame- rika, Anglia és 30 más ország példája iga- zolja, hogy a leértékelés még nem jelent inflációt.

Telhat: Franciaország vagy önként rá- szánja magát a leértékelésre, vagy Franciaország helyett a kényszerű ese- mények teszik majd meg a döntő lépé- seket.

Minden pere késés: szörnyű kockázat. Ha akadna politikus, aki nem törődve a közhangulattal s a népszerűtlenséggel, vállalná a leértékelés feladatát, „a köz- társaságot sok felesleges tragédiától és nagy veszélytől mentené meg.”

Háromezer teritékes diszvacsoa a Capitoliumban

Elvileg megtörtént a római hármass megegyezés

A politikai rész aránylag simán ment, a gazdasági kérdések során azonban makacs vita fejlődött ki a három „kereskedővé változott” államférfi között. Gyakorlatilag csak később kerül sor a megállapodások érvényesítésére.

Mussolini csatlakozásra szólít fel minden érdekelt államot

Álhir egy Mussolini és Gömbös ellen elkövetett bombamerényletről

Róma, március 18.

Az olasz félhivatalos sajtóiroda, a Stefani-ügynökség szombaton reggel jelentést adott ki, amely szerint Mussolini, Gömbös és Dollfuss pénteken délután három óra hosszat folytatták megbeszéléseiket, megvitatták a készülő egyezmény politikai és gazdasági vonatkozásait. Két jegyzőkönyvet, amelynek az alapján az egyezmény elkészül, már aláírtak.

A megszüvegezett szerződés aláírására valószínűleg szombaton kerül sor.

Mi lesz a szerződésben?

Annak a nyílt bevallása után, hogy a római hármass tanácskozás során politikai kérdések is terítékre kerülnek, sőt az olasz-magyar-osztrák gazdasági megállapodásokat éppen ezek a politikai kérdések szilárdítják meg, az egész európai sajtó felfokozott érdeklődéssel várja, hogy mi is lesz hát abban a római egyezményben.

Az csak természetes, hogy a külföldi sajtót elsősorban a politikai kérdések érdeklik. Az angol sajtó és a félhivatalos angol sajtóügynökség legutóbbi jelentése eléggé kihangsúlyozta, hogy Mussolininak nagyon óvatossá kell lennie a politikai állásfoglalások leszögezésénél. Egyáltalában nem valószínű, hogy Olaszország, Magyarország és Ausztria kifejezetten politikai tartalmú és célzatu egyezményt kötnének, hiszen erre a békeszerződések nem is igen adnak lehetőséget. Csak arról lehet szó, hogy

a három állam jegyzőkönyvileg szegzi le politikai állásfoglalását bizonyos fontos politikai kérdésekben s aztán erre a jegyzőkönyvileg leszögezett közös politikai állásfoglalásra építi majd fel a gazdasági és kereskedelmi szerződést.

Ilyen formán politikai egyezmény nem lesz, viszont a közös politikai állásfoglalás lényeges alkotórészét képezi majd a

kereskedelmi és gazdasági egyezménynek.

A készülő, vagy talán már meg is történt közös politikai állásfoglalás jelentőségére újra csak a londoni Reuter-ügynökség nyújt utalásokat. Legújabb jelentése szerint szombaton

Rómában olyan nyilatkozatot adnak ki, amely hatalmas erővel fogja érinteni Közép-Európa jövőjét.

A jelentés még azt is hangsúlyozza, hogy noha a hármass szombaton befejezi tanácskozásait, a három ország szakértői tovább is folytatják a megbeszéléseket, amiből arra lehet következtetni, hogy az egyezmény elvileg elkészül ugyan, a gyakorlati kérdések végleges rendezésére azonban csak később kerül sor.

Ugy látszik, hogy a politikai egyetértés sokkal tisztább, átlátszóbb és könnyebb volt a három politikus részére, mint a gazdasági ügyek végleges rendezése

Az egyezmény gazdasági tartalma

A római tárgyalásokkal kapcsolatban a Pesti Hírlap nagy és érdekes cikket közöl. A cikk főként az egyezmény gazdasági tartalmára vonatkozik s egyben megismeríti a fenti angol forrásból eredő jelentést. Jellegetes és beszédes ez a cikk, s egyben igen erős bizonyíték arra, hogy ezt a három országot a politikai helyzet kergette inkább össze, mint az a gazdasági adottságok, amelyeknek az ilyen szerződéseknél ki kellene egészíteniük egymást.

A Duce, Gömbös és Dollfuss — írja a Pesti Hírlap — politikai kérdésekben aránylag simán és gyorsan megegyeztek. Akkor azonban, amikor a három ország gazdasági kapcsolataira, a vámtelekekre, a szállításokra, a behozatali és kiviteli általánosságok megállapítására került a sor, a három államférfi három vitatkozó kereskedővé alakult át.

Mindegyik a maga országának előnyét parkodott biztosítani s ennek a vitának során nem egyszer sor került a kitartó makacsságra is. Az osztrák és olasz kereskedelmi igényekkel szemben Gömbös nem egyszer nyakasán képviselte és védelmezte a magyar álláspontot. A legnagyobb vita a magyar buza körül volt. Magyarország abban a helyzetben van, hogy az olasz és osztrák termelési ár féltett tudja adni a maga utóérhetetlen minőségű, acélos buzáját. Ez érthetően kiváltotta a másik két fél féltékenységét. Gömbösnek ezen a ponton igen keményen kellett hadakoznia s amint a budapesti lap írja, minden bizomnyal élt az azzal a jogával, hogy asztalra csapjon.

Más oldalról viszont a megállapodások igen befolyásolják a magyar ipar fővándó helyzetét. A magyar iparnak most már fel kell vennie a versenyt az olasz és osztrák gyárak hatalmas termelésével.

A római jelentések egyébként azt mondják, hogy a péntek esti tárgyalások két órákor fejeződtek le. Gömbös visszahírdelve szállására, kijelentette, hogy az eredménnyel nagyon elégedett. Római jelentések mondják azt is, hogy az egyezmény aláírása szombaton délután négy órákor történhetik meg a legkorábban. Az aláírás után részletesen tájékoztatják

majd a nyilvánosságot, ennek a tájékoztatónak a megfogalmazása azonban aligha történhetik meg szombat éjszaka előtt.

Az egyezmény politikai tartalma

Az angol Reuter-ügynökség jelentése nem ad határozott irányítást arra vonatkozólag, hogy a római egyezmény politikai jellegű tartalma milyen mélységű és szélességű. Annyit jelez csak, hogy igen nagy erővel érint Közép-Európa jövőjét. Ez a jelentés természetesen csak még jobban csigázza az érdeklődést.

A párisi lapok már hozzászólnak a lényeghez is. A Temps vezetőhelyen foglalkozik a római tárgyalásokkal, s azt írja, hogy külön-külön tárgyalások folytak le az olasz-magyar, a magyar-osztrák és az olasz-osztrák miniszterelnökök között. A hármass megegyezés csak ezek után a tárgyalások után következett. Budapesten a politikai megállapodásokkal kapcsolatban elsősorban a revízióra gondoltak, mert az olasz-magyar közeledést főként Olaszország revizionista álláspontja indította meg. Akkoriban Olaszország főként a Balkán felé akart terjeszkedni. Ma már más a helyzet. Olaszországnak a legfőbb érdeke az, hogy Ausztria függetlenségét biztosítsa, ez pedig csak a Duna-völgy egységes gazdasági megszervezésével lehetséges. Nyitva kellett tehát hagyni az egyezmény kapuit a kisanant államok előtt is. Ez pedig kizárja a revíziós álláspont érvényrejutását.

Tardieu lapja, a Liberté így ír: Fontos érdekek követelik, hogy a kisanant is belekapcsolódjék Közép-Európa gazdasági újjáépítésébe. Benesnek ajánlatos volna, ha szelidebben fogalmazna. A gazdasági együttműködésre akkor is szükség van, ha Mussolini nem áll el végleg revizionista álláspontján. Az az egyezmény, amelyet most Rómában kötöttek össze, nem segíti elő a revíziót s Benesnek ennyivel be kell érnie. A lap még azt is hangsúlyozza, hogy valamiként lehetővé kell tenni Magyarország és a kisanant államok együttműködését, mert ha Magyarország nem kap érvényesítési és megélhetési lehetőséget, akkor természetesen Németországhoz menekül. Ez pedig megint csak azt jelentené, hogy Ausztria függetlensége veszélybe kerül.

A római egyezmény politikai tartalmával kapcsolatban közli a bécsi Reichspost, hogy a tárgyalások befejezése után rövidesen az összes érdekelt államok meghívást kapnak a csatlakozásra.

A csatlakozásnak pedig minden előfeltétele megvan, mert Rómában nem történt semmi olyasmi, amit akár Francia-

ország, akár Németország, vagy akár a féltékeny Csehszlovákia kifogásolhatna.

Más bécsi lapok értesülése szerint a gazdasági egyezkedés során sikerült megoldani a triezsi kikötő használatának a kérdését is. Valószínű, hogy az erre vonatkozó megegyezés már most, a tanácskozás befejezése után nyomban érvényesülni fog. Elteléptetik állítólag azt a megegyezést is, melynek értelmében az osztrák vasutak szállítják kedvezményt biztosítanak a magyar mezőgazdasági termékeknek s ezért osztrák osztrák ipari cikkeknek szállítanak Ausztria Magyarországra.

Még egy hatalmas ünnepség

Mussolini pénteken este fél 10 órákor a Capitolium termeiben tartott hatalmas

fogadóestét a máltai lovagok, valamint Gömbös és Dollfuss tiszteletére. Gömbös tábornoki egyenruhában jelent meg s igen nagy feltűnést keltett.

Nagy érdeklődésnek örvendett Dollfuss is. Ő mint Európa legfértőpőbb államférfia keltett feltűnést. Vacsorára 3 ezer személynek terítettek a hatalmas termekben.

A nemzetközi Duna-bizottság is befejezte tanácskozásait

A nemzetközi Dunabizottság, amelyen mind a 11 dunai állam képviselteti magát, pénteken fejezte be tanácskozásait Nizzában. A tanácskozás főkérdése a valuta-kapcsolatok rendezése volt. Fontos határozat, hogy a dunai hajózási díjtételek 25 százaléka svájci frankban, 75 százaléka pedig román, vagy jugoszláv pénzben számíthat.

Vakhr egy állítólagos római bombamerényletről

Budapesten, a késő éjszakai órákban, a képviselőház folyosóján riasztó hírek terjedtek el, hogy Gömbös és Mussolini ellen bombamerényletet kíséreltek meg. Fokozta a budapesti rémületet, hogy rövidesen Bukarestből is érdeklődtek a hír hitelességéről.

A magyarországi lapok és sajtóirodák természetesen azonnal érintkezést kerestek Rómával. Kiderült, hogy a hír vaklárma volt, amit Rómában egy magyar-ellenes sajtóiroda indított utnak.

— Meghülésnél, náthaláznál, mandolalobnál, torokgyulladásnál valamint idegfájdalmaknál és szagatásnál napon-ta fél pohár természetes „Ferenc József” keserűviz rendes gyomor- és bélműködést biztosít.

Kiújult a rádió-harc Budapest és Prága között

Álhíreket terjeszt Magyarország-ról a pozsonyi rádió

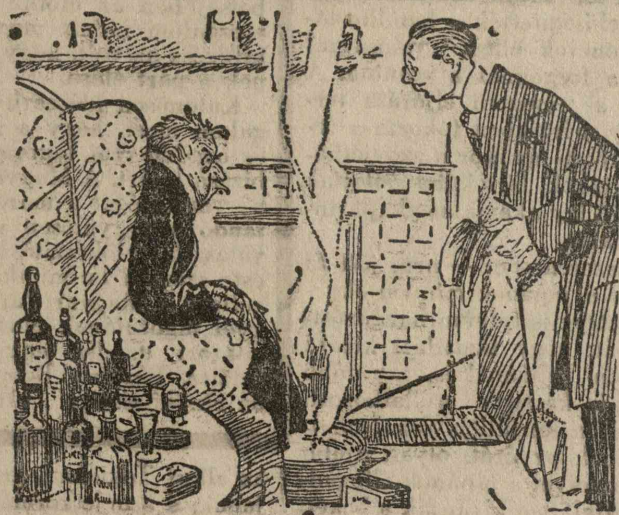
Budapest, március 18.

A budapesti reggeli sajtó nagy meglepetéssel állapítja meg, hogy Csehszlovákia újra kezdte Magyarország ellen a rádió-támadásokat.

A pozsonyi rádió a Staviskey-botrányt is Magyarország ellen éllezte ki, azt az alhírt tompábitva, hogy Staviskey magyar repíziós ügynök és kém volt, most pedig odáig megy vakmerőségében, hogy a levált osztrák fölkéssel kapcsolatban Magyarországot vádolja bűnrészességgel.

Az egész világ tudja, az osztrák hivatalos hatóságok is megállapították, hogy az osztrák fölkélek cseh gártnányu és jelzésű fegyverekkel és hadiszerekkel dolgoznak s a pozsonyi rádió mégis azt hirdeti, hogy az osztrák szocialdemokraták Magyarországról kaptak fegyvereket.

Hogyan?... Még nem próbálta ki a Togal-t?!

Togal millió esetben bevált mint hatásos szer

Rheuma | Köszvény | Ülőidegzsába

Spanyolnátha • Ideg- és főfájás • Hüléses megbetegedés esetén.

Nincs ennél jobb szer! Biztosan használ!

Semmiféle hasonló készítmény, bárhol dicsérik is, nem tud felmutatni több mint 6000 orvosi véleményt! Togal oldja a hugysavat és így a bajt közvetlenül gyökereiben támadja meg! Ne kísérletezzék más hasonló szerekkel! Mások megtették ezt Ön helyett és Ők mind Togal-t szednek most! Egy kísérlet Önt is meg fogja győzni! Az összes gyógyszerárakban és drogeriákban. Lei 52.—. A Togal-tabletta svájci készítmény!

Méhészeti gyakorlati tanácsadó méhészek számára. Irta: **IGNÁCZ S.** 122 szövegrajzzal, 260 oldal ára **120 Lei** Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

VILÁGPOLITIKA

Tavaszi enyhülés Keleten

A hosszas és aggasztó kardesőrtetés után az utóbbi hetekben megnyílt és elcsöndesült a Távol-Kelet légköre. Japán és a Szovjetszövetség ugyan továbbra is farkasszemmel néz egymással az új mandzsu császárság északi határán és Szibéria csendesóceáni partvidéke tájékán, az új japán-orosz háború és fegyveres leszámolás veszélye azonban egyelőre nyilván elhárult, elodázódott a harminc évvel ezelőtti nagy mérkőzés megismétlése.

Mi történt, hogy Japán meggondolta magát és meghátrált, miután már szinte a szétfattanásig feszítette a húr?

Minden jel arra mutat, hogy Japán valóban rácszmélt helyzetének kedvezőtlen ségére, amelynek előidézésében nagy szerepe van a Szovjet egész magatartásának. A Szovjetnek sikerült diplomáciailag csaknem teljesen elszigetelnie Nippon országát, emellett pedig Kelet-Szibériában olyan haderőt felvonultatnia, amely veszélyessé tette Japán számára a Lál-oros hajbakapás kockázatát. Miközben a Szovjet megszállította nemzeti és belső helyzetét, Japán mindkét tekintetben sarokba szorult. A mandzsuriai vállalkozás igénybe vette minden gazdasági és politikai erejét s hogy belső helyzete korántsem ragyogó, mutatja az a kétségbeesett árutámadás is, amellyel igyekszik elejét venni termelése összeomlásának és azoknak a fenyegető társadalmi megrázkódtatásoknak, amelyeket ez maga után vonna.

Ismeretes, hogy a szovjetkormány — csak hogy kiküszöbölje a viszály egyik közvetlen főtárgyát — felajánlotta Mandzsuokának, illetőleg Japánnak, vegye meg az északmandzsuriai vasut tulajdonjogának felerészét, amely Oroszországot illeti meg. A tárgyalások lefolytatására a múlt esztendő elején szovjetküldöttség ment Tokióba, a japánok azonban tulajdonjogukkal találták azt az árat, amelyért Moszkva a vasut fele tulajdonjogát nekik felajánlotta. Nippon ravasz fiai úgy gondolták, hogy olcsóbban is megkaphatják a nevezetes vasutvonalat, amely eredetileg egészében orosz tulajdon volt s csak Lenin mondott le egyik feléről abban az időben, amikor úgy látszott, hogy Kinában győz a sunjatseni nemzeti szabadságharc, amelyet aztán Csang-Kaj-Sek elárult.

Tavaly tavasz óta a japánok mindent elkövettek, hogy értéktelenné tegyék a Szovjet számára a nagyfontosságú vasutvonalat, amely tulajdonképpen Közép-Szibériát mandzsu területén át köti össze a tenger melléki orosz tartománnyal ennek fővárosával, Vladivosztokkal. A japánok ösztönzésére és bátorítására a mandzsu hatóságok letartóztatták a vasut szovjet-hivatalnokait, sőt a kharbini szovjetkonzulátus vezetőit is, majd azáltal, hogy mindenképpen elősegítették a banditátmadásokat a vonatok ellen, valósággal megműsítették a forgalmat a vasuton. A japánoknak ez a tervszerű eljárása természetesen nagy mértékben fokozta a feszültséget, különösen amikor a szovjet hatóságok bizonyítékok birtokába jutottak arról, hogy Tokió így akarja megkaparintani a vasutvonalat.

A Szovjet — szerencsére — nem jött ki a békétüresből s a japánok minden okvetlenkedése ellenére is folyton hangoztatva azt az óhaját, hogy támadást kizáró szerződést kössön Japánnal is. Legutóbb Moszkva arra is késznek nyilatkozott, hogy jelentékenyen leszállítja vasutvonalbeli részesedésének az árát, olyan újabb ajánlatot tesz, amelyet a japánok elfogadhatnak, ha egyáltalában kívánják a békét. Az újabb alku január 15-ikén vette kezdetét ismét a japán fővárosban s amint Kharbinban tudni vélik, ezúttal, a közelmult napokban, létre is jött a vásár, amelynek értelmében a Szovjetszövetség 155 millió jentért, azaz mintegy 3 milliárd lejért átengedte Japánnak a vasut fele tulajdonjogát (a másik felerészt Mandzsu-kuó bitorolja Kína jogutódjaként). A meg egyezés szerint az adásvételi szerződést csak később, valószínűleg az üzbéti év végével, hajtják végre, addig tehát a szovjet-hivatalnokok még a vasutnál maradnak Kharbin székhellyel.

Hogy kétségtelenül sikerült nyelbeütni

Még a tavalyi kivetés szerint szedik az adót az április—juniusi évnegyedre

A pénzügyminisztérium a pénzügyigazgatóságoknak körrendeletet küldött, amelyben utasítja őket, hogy az április 1-től június 30-ig terjedő évnegyedre a múlt évi kivetések alapján szedjék be az adókat. Ha majd az új módosító törvények szerint megtörténik az idei, azaz az 1934—35. pénzügyi évre szóló kivetés, ki fogják számítani a különbséget, amennyivel az adózók többet, vagy kevesebbet fizettek az első évnegyedre s ezt átvezetik a következő három negyedre.

Bukarest, március 18.

Hétszáz tanu és 63 ügyvéd vonul fel a vasgárda pörében

A lőtárgyalás valószínűleg husvét utánig elnyúlik

Bukarest, március 18.

A szinajai merénylet, illetőleg a vasgárdista összekülvés nagy pöré, amely hétfőn veszi kezdetét, minden valószínűség szerint husvét utánig is eltart.

A vád és védelem ugyanis több mint hétszáz tanut jelentett be, köztük számos politikai személyiséget is.

A vád tanuinak száma pontosan 33, míg a védelem, amelyet összesen 63 ügyvéd képvisel, nem kevesebb, mint 670 tanu beidézését és kihallgatását kérte.

A védők sorában szerepel Trancu-Jasi, Junian, Goga Eugen, Fortu és számos más közismert jogász.

A szalontai nagy háboru hullámmzásai Nagy összeecsapás Váradon — Tiszteleltbeli állás tisztelendőjével

Nagyszalonta, március 18.

Nagyon sokszor irtunk már a nagyszalontai háborúról, amelynek központjában Kovács Béla magyar liberális primár áll.

Kovács Béla keményen harcol a pozíciójáért, ha már román párthoz csatlakozott, nem engedi magát kivenni hatalmi helyzetéből.

Most március 20-ikán a váradai bíróság előtt méri össze csatabárdját Teorán József dr. ügyvéddel, aki nyitottai közleményben azt állította a liberális polgármesterről, hogy a kommun alatt, mint lelkes kommunista buzgalkodott.

Kovács rágalmozásért perelte Teorant, aki 20-ikán bizonyítani akarja állításait.

Kovács polgármester különben szeretné újjászervezni az időközi bizottságot, egyben meg egyezést csinálni az

új választásra.

Ekorül nagy taktikázás folyik eddig igen gyenge eredménnyel.

Szalonta nevezetes arról is, hogy itt létesítették az első tiszteleltbeli inspektorátot is Rozván József ur részére. A belügyminiszternek aggályai voltak az új állással szemben, de Kovácsék megnyugtatták a felsőbb fórumot.

— Csak tiszteleltbeli állás — ment a megnyugtattás.

Most aztán kisült a turpisság. A tiszteleltnek Szalontán dija is van. Ezt másképpen úgy hívják, hogy tiszteletdij.

Igen, bizony. Rozván ur csekély havi 24 ezer lejt igényel a tiszteleltbeli állásért.

Tessék elképzelni, ha igazi inspektor volna.

Az aradi magyarpárti tagozat új vezetésége

Arad, március 18.

Több ízben beszámoltunk arról, hogy a Magyar Párt aradmegyei tagozatának belsejében az utóbbi időben erőteljes mozgalom indult meg, amelynek a célkitűzése az volt, hogy friss erők kerüljenek a párt élére.

Különösen időszerűvé vált ez a mozgalom most, hogy a Magyar Párt aradi és aradmegyei tagozatának 4 éves megbízása lejárt. A Magyar Párt aradmegyei új vezetőségét a március 26-án megtartandó nagygyűlésen választják meg. A választást előkészítő bizottság pénteken este számolt be munkájáról. A jelölő bizottság a Magyar Párt aradi és aradmegyei tagozatának elnökéül Barabás Béla doktort, az ősz magyarpárti politikust jelölte. Barabás Béla kijelentette, hogy az elnöki tisztelet elvállalja, de csak

őszig viseli azt. Barabás Béla dr. közölte azt is, hogy az ő álláspontja is az, hogy a Magyar Párt számára az új erők szükségese és éppen ezért vonul vissza a politikától, mert az ő kora mellett igen terhes egy ilyen tisztség viselése. Barabás Béla dr. ősszel végérvényesen visszavonul mindenféle politikai tevékenységtől. Barabás Béla beszéde után a jelölőbizottság tette meg jelentését. A bizottság a városi tagozat három alelnökéül Reinhardt Gyulát, az ipartestületek országos szövetségének elnökét, Parecz Béla dr. volt képviselőt és Nagy Sándor dr. ügyvédet jelölte. A megyei tagozat három alelnökéül a bizottság Purgli Lászlót, Dávid Sándort és Kintzig Sándort ajánlotta.

A tagozat alelnöki tisztségét a jelölőbizottság felajánlotta Zima Tibor volt képviselőnek, Justh János volt főispánnak és dr. Széll Lajosnak is, de ezek kijelentették, hogy a tisztséget nem vállalják.

miféle válság a szovjet—japán viszonyban?

„Az egész világ figyeli — folytatja ezután a felhivatalos — a távolkeleti helyzetet. Ha a gyakorlat azt fogja mutatni, hogy békés politika kezdetével van dolgunk, úgy ez a politika támogatására fog találni Moszkvában s a szovjet—japán kapcsolatok tényleges megjavításának az őszinte óhaját.”

Valóban, nem lehet még tudni, hogy a japán engedékenysége nem csak manőver-e? Amint még az sem egészen bizonyos, hogy a tokiói vásár tényleg végleges-e és becsületes, azaz Japán állja-e majd a szerződés feltételeit.

Amennyiben a távolkeleti helyzet hu-

Németország egyre szelidebben viselkedik

Páris, március 18.

A Saar-vidék új 100 millió frankos kölcsönének ügyében meg egyezés jött létre Franciaország és Németország között. A kölcsönt kölcsön biztosítja egy nagy párisi és egy nagy berlini bank.

A párisi politikai körökben Németország engedékenysége feltűnést keltett. Most már remélik, hogy a jövő évben esedékes Saar-vidéki népszavazást a németek nem sürgetik, hanem beletörődnek abba, hogy a francia megállás idejét bizonytalan ideig meghosszabbítsák.

Németország új engedékenységi hajlamát enged következtetni az a cikk is, amely az osztrák kérdésben a Völkischer Beobachter Hitler lapjában jelent meg. A lap kijelenti, hogy Németország belenyugszik Ausztria függetlenségébe, ha biztosítékot kap arra, hogy az a függetlenség minden irányban független séget jelent, vagyis a római egyezmény folytatása Ausztria nem kerül Olaszország járszalgatására.

A elévült taxa és a polgárörök zaklatása

Sepsiszentgyörgy, március 18.

Sepsiszentgyörgyről jelentik: Amióta a város ügyeinek vezetését a kormány párt tagjaiból alakult időközi bizottság vette át, a sepsiszentgyörgyi polgárok nap-nap után újabb kínos meglepetéseknek vannak kitéve. Már beszámoltunk arról, hogy a nemrég öngyilkos lett városi pénztárnok a befizetett községi taxáknak nagyrészevel évekre visszamenőleg nem számolt el s ezek a befizetések a városházán sehol sincsenek elkönyvelve.

Az időközi bizottság erre gondolt egy merészet és az

eltűnt taxáknak újbóli befizetését követeli mindenkitől, aki a megfelelő nyugtát felmutatni nem tudja.

Ilyenformán igen sok olyan adófizető polgár, aki nem őrizte meg évekre visszamenőleg ezeket a nyugtákat, most abba a kínos helyzetbe került, hogy

az egyszer már befizetett adóját még egyszer meg kell fizetnie.

Ezzel azonban még nem ért véget a községi taxák ügye, amennyiben az időközi bizottság legújabbán névszóló felhívást intéz a város polgáraihoz, hogy hátralékos községi taxájukat záros határidőn belül, különbeni végrehajtás terhére mellett fizessék be s nem veszi figyelembe, hogy az érvényben lévő törvények szerint a taxák javarésze már elévült. Ugyanis az adók behajtására szóló 1921 évi törvény világosan kimondja, hogy az olyan községi, állami és megyei adó, amelyet három éven belül nem hajtának végre, elévült és az adófizető kérésére az illetékes hatóságok kötelesek ezeket az adólejáratomból törölni.

Ugyanígy intézkedik a fenti törvény 1933 évi módosítása, valamint a számviteli törvény is, azzal a különbséggel, hogy ezek a törvények öt évben állapítják meg az elévülési időt. Mivel pedig a most követelt taxáknak a javarésze még az 1927—29 évekből származik, az elévülésük kétségtelen. Éppen ezért a fenti törvényekre hivatkozva az adófizetők nagy része máris kérte az elévülési idő megállapítását s ezeknek a taxáknak a törlesztését. Most tehát feszült érdeklődéssel várják mindenfelől, vajjon az időközi bizottság tagjai (három jogász van közöttük) belátják-e, hogy ezek az adók már ténylegesen elévültek, vagy az adófizető polgárság további zaklatásával mereven kitartanak álláspontjuk mellett.

Körösi Sándor

HIREK

Baradlai László:

EMBEREK

Az utcán, ahol a forgalom ilyenkor tanusz kezdetén túlnépes, sir egy bánatos külsejű asszony. A forgalom megáll körülötte. Résztvevő emberek faggatják:

— Miért sir jó asszony?

Az asszony nem felel. Tovább sir, rendületlenül és öklönnyi könnyekkel. Az utca sajnálkozik. Azon tanakodnak, hogy mi lehet az asszony baja. A dus fantáziájuk egész ponyvaregényt költenek ehhez a siráshoz: bevitte az urát a rendőr, a fiát kidobták a munkából, a háziur kiköltöztette a családját és más hasonló dolgokat, már amilyeneket 1934-ben feltételezni lehet valakiről, aki az utcán a nyilvánosság előtt zokog. Egyre csak kérdezik: mi baja? mi baja? Az asszony azonban nem válaszol, csak sir. A csoportosulás végre feltűnik a rend zordon örének is. Odamegy és amikor meglátja, hogy miről van szó, hivatali hatalmával teljes szigorúval rászól az asszonynak:

— Mogo miért sirja?

Az asszony tovább sir. Eltakarja a szemét és fel se néz a hivatalos hangra. A tömegben kezdik szidni a rendőrséget, hogy nem tesz valamit ennek a szegény asszonynak a tragédiája ügyében.

— Bezzeg a valutásokat mindjárt elfogják — mondja egy gyanus külsejű ur ember.

A rendőr szigorú lesz:

— Taci din gură... Mindenki száját befogni... Mogo felelje azonnal, miért sirsz?

Az asszony elkeseredve kitör:

— Hagyjanak engem békén. Mi a fenét akarnak velem? Az a kis boldogsága van az embernek, hogy jól kisírja magát és már abba is beleszólnak.

— Mogo menj háza sirni és nem csinálja itt forgalmi akadály.

Az asszony elmegy. A tömeg széleszik. A szenzáció lelohad.

★

A kalapüzletben huszöt előtt nagy a forgalom. A férfi kalapot vesz. Előzőleg egy felőráig magyarázta a barátjának, hogy utálja a keménykalapot, mert nincs benne egyéniség, szürke, fantáziátlan valami. Mindenféle kalapot vesz, csak keménykalapot nem, mert az közönséges. A kalapüzletben egy szekénderéknyi kalapot raknak elébe.

Felőráig válogat. Egyik sem tetszik neki. Emez túlélénk, amaz túlsötét. Ez gigerlis, az öreges. A segédek enyhé undorral néznek rá. A főnöknek mentőötlete támad:

— Talán egy szép keménykalapot? Prima angol áru.

A férfi meghökken. Nyel egyet, halványan elpirul és megadóan belenyugszik:

— Kérek egy keménykalapot.

★

A nő, az üzlet másik részében már dőlőta próbál. Ott árulják a női kalapokat. Mikor már mindegyiket végignézte és végigpróbálta, megállapodik annál a kacér, csinos, félrekapott kis csúskónál, amely a felszemet eltakarja ugyan, de legalább tíz évvel fiatalítja az arcot.

Mikor már a vásár befejezett tény és éppen fizetni akarja a kalapot, belép a barátja.

— Jaj, de édes kis kalap — mondja nevédesen — és nagyszerűen áll.

— Ugy-e kedves? — mosolyog vissza mindannyi fogával öngasága.

— Nagyon kedves, csak kár, hogy Spitzernének is ugyanilyen van.

A hölgy elsápad, egy pillanat alatt lekupja a kalapot a fejéről, a pultra csapja és halálosan megsértődve cnyit mond:

— És maguk azt állították, hogy ebből csak egy van raktáron. Szép egy üzlet ez is.

Azzal gögösen és köszönés nélkül távozik.

Amiből világosan kilátnak, hogy a férfi és a nő között alapvető különbségek vannak.

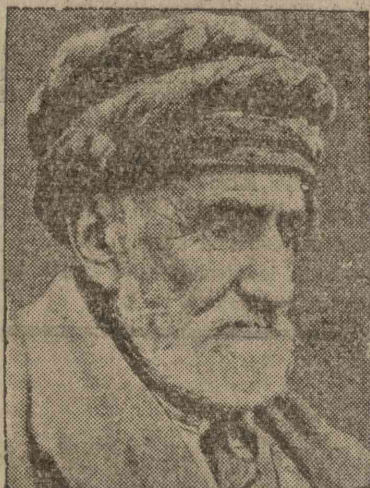
— Eltűnnek a folyóiratok és képes újságok a sepsiszentgyörgyi postahivatalnál. Sepsiszentgyörgyről jelentik: Állandó a panasz azon sepsiszentgyörgyiek körében, akik a különböző képes újságok és folyóiratok előfizetői. A panasz oka az, hogy egyes számokat rendetlenül, négy-öt napi késéssel, felvágva és össztépvé kapják meg, sőt igen gyakran megtörténik az is, hogy egyik vagy másik szám teljesen kimarad. Hosszas utánjárással a károsultak végre megtudták,

hogy az illetékes kiadóhivatalok minden esetben elküldték az újságokat a ezek szabályszerűen meg is érkeztek a sepsiszentgyörgyi postahivatalhoz, tehát csakis itt, a postahivatal valamelyik alkalmazottjának jóvoltából tűnhetnek el az egyes számok. Éppen ezért elhatározták, hogy feljelentéssel fordulnak a postahivatal igazgatóságához az ismeretlen irodalompartoló ellen. Reméljük, a feljelentésnek meg lesz a kívánt hatása.

ABLAK

— Gyere be a fényképképzőkhöz. — Nem. En nem akartam. Ismerem jól ezeket a reklámozó képhalmazokat. Főkéletes szépségűre kiretusált urilányokat, hótól roskadó fenyőfákat, folyórészletek lebukó holddal, vagy nappal. Nem kell. De most az egyszer megelégedtem. Sehol semmi ezekből az avult „fogásokból”. Portrék, melyek kort, szellemet, társadalmi hovatartozást, világnézetet és lélegző, élő arcokat reprezentálnak, anélkül, hogy csak egy pillanatra is eszünkbe juttatnák a relust. Csak megállok egy ilyen portré előtt és már ismerem a modellt. Itt egy polgári művész individuális tobzódása, dezoláltsága. A hatalmas fej, a tág pórusok... Nem messze tőle fiatal művész arc, értelem, szellem, becsület, akarat, lüktető aktivitás... nagyon nehéz tovább menni. Mégis leghosszabb ideig a tárgyfelvevételek előtt álldogáltam. Puskagolyók katonás rendbe rakva. Arnyékuk újabb sorokat vet hátra. Mintha csak menetelő embereket látnál. Vaskézzel, törpénnyel összeszedetteket, sorosan parancsszóra magamegadókat. Ilyeneket, és már látom otthon a deszkabélyognyra soványodott asszonyt, az elhagyott gyermekeket, úgy áróán és céltalanul, ahogy csak nőnek, csak nőnek, póllásnak az elhullott rendekért, hogy legyen a sor, hogy továbbra is legyen, hogy lyukak ne maradjanak s hogy ők maguk is hátravethessék sötét és nyuló árnyékaikat: az otthonhagyottakat. És nem bírok állni minden hang nélkül egy kép előtt, amelyen halombarakva, kézzel tört kövek opanak. Csak kövek és semmi egyéb. És kétszer is halkán feljajdulok. Jaj, jaj, kézzel tört kövek. Az emberi munka súlyos nyomatóka. Nehéz kövek, tört kövek. Csak kövek, én állok előtte és sötétben elpirulok. Szégyellem magam. Igen, minden polgár nevében mintegy bocsánatkérően állok ott ápoltt körmeimmel és ösztönösen, szereltem a kezem elrejtini, mint a gazdag ember az aranyait, hozzá körül nézek aggodón, hogy vajjon látott-e valaki? De senki se törődik velem. Sőt a falakon lógó képek előtt is csak pár művész ember ácsorog. Egy kis asztal körül csoportosulnak a többiek. Három képet látok kézzel-kézre járn. Ugy, — gondolom — hát még ezeknél is különbet tud produkálni a kis Róth László? Hát még többet is tud ennél nyujtani? És kíváncsián odalokalszom. Percek telnek el, amíg kezembe kaphatom a három képet: Az első: egy megkapóan szép pap. A második: Egy fess tiszt. A harmadik: Egy derekig meztelen jómellű nő! (M. Hegyi Ilona)

ÖREG EMBER — NEM VÉN EMBER

Zaro Aga, a világ legöregebb embere, aki saját bépallása szerint 1276-ban született — újra nősül. Ezúttal 11-ik feleségét vezeti „oltár elé”. Minthogy a 160 éves Mathuszálemnek jövedelme nem nagy, elég az új család eltartására, azt kérte a szlam-tuli előjáráságtól, hogy havi kezdiáját emeljék kétszeresére. Megjegyzendő, hogy Zaro Aga tizennegyedik felesége mindössze — 40 éves!

— Mégis elviszik a csikszeredai osztálymérnökséget. Csikszeredáról jelentik: Csikmegye állandó választmányi ülésén dr. Otetea Valér főispán bejelentette, hogy a 30 év óta Csikszeredán működő vasuti osztálymérnökség Sepsiszentgyörgyre helyezésének megakadályozása érdekében az illetékes bukaresti fórumoknál személyesen járt el és hozta tudomásukra, hogy a megye hajlandó saját székházában ingyenes szállást biztosítani a hivatalnak, csak hagyják Csikszeredán. Sajnálatos módon a választmány tagjaival, hogy munkája eredménytelen maradt. A hivatalt rövid időn belül áthelyezték. Így minden erőfeszítés dacára újból szegényebb lesz Csikszereda egy intézménnyel.

— Vesztettkutya-vadászat a legfogalmasabb utcákon. Sepsiszentgyörgyről jelentik: Az utóbbi időben a kóbor és, vesztett kutyák aránytalanul elszaporodtak Sepsiszentgyörgyön. Hiába rendelt el az időközi bizottság 45 napos szigorított ebzárlatot, hiába rendeznek a cigányok naponként nem éppen idillikus hajtvadászatot egy-egy felbukkanó kutya után és hiába tövöldöz naphosszat a járőkelők testi épségének a veszélyeztetésével egy külön erre a célra feladott kutyaadás, az eredmény egyáltalán nem akar mutatkozni. Alig néhány napja, hogy egy vesztett macska összemarta a városi főorvos leányát és szolgálóját, ma pedig egy, a város legforgalmasabb utcáin végigrohánó ve-

szett kutya ejtette rémületbe a nagyszámu járókelőt. Ilyenkor persze sem a vadász, se a csikszentgyörgyi nem volt sehol s így a vesztett eb hosszú ideig szabadon száguldott össze-vissza, míg végre Tankó József egy alkalmi fegyverrel agyon nem lötte.

— A magyar művészeti élet szenzációja, az Ars Hungarica negyedik kötet, amelyben Tolnai Károly, a neves műtörténész-tanár ismerteti a Nagybanjáról elszármazott Ferenczy Noémi művészetét. Csak annak lehet igazán helyes fogalma a valódi gobelinről, a modern képzővés nemes művészetének lényegéről, aki megszerzi ezt a nagyszerű, gyönyörű kiállítású könyvet, amelyet 33 képmelléklet egészít ki. A díszes vászonkötésű mű ára 180 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvtárában, Brassó, Károly király-utca 56-58.

— Rájár a rud a tiltott pálinkafőzőkre. Csikszeredáról jelentik: A csikszeredai törvényszék büntető perének tulajdonképpeni többségét tiltott pálinkafőzésért indított eljárások adják. Naponta csoportosan ítélik ki a szeszkiadók fölött s ennek dacára újabb és újabb emberek kerülnek ugyanazon büntetelményekért a bíróság elé. Ma nyolc felesiki gazdát és asszonyt vont felelősségre a törvényszék a pálinkáért. A felvett jegyzőkönyvek alapján mindannyiukat büntőnek találták és 1-1 hónapi fogsággal sújtották. Ezek az ítéletek és az egész vagyontól kivevő bírságok már egyszer észretéríthetnek az embereket, hogy a tiltott pálinkafőzéssel kizárólag önmaguknak okoznak helyrehozhatatlan károkat.

— Egy csehszlovákiai német újságíró incidense. Prágából jelentik: A Prager Tagblatt berlini tudósítóját Propper Ernő, a porosz titkosrendőrség vasárnap letartóztatta. A letartóztatás híre nagy izgalmat keltett Prágában. Propper Ernő a prágai újságírók legjavához tartozik. A letartóztatás okát a rendőrség nem hozta nyilvánosságra. Az újságírót péntek estig tartották fogva. Akkor aztán hirtelen szabadon bocsátották. Az eddig számszavú jelentések nem számolnak be arról, hogy a neves újságíró meghurcoltatásának mi volt az oka.

— Május 3-án hirdet ítéletet a brassói tábla a sikkasztó adófőtiszt ügyében. Emlékeztet még az a nagyszabású sikasztási ügy, amelynek középpontjában Stefánescu Stefan volt brassói pénzügy ellenőr állt, aki a zernesti adóhivatalból egy évvel ezelőtt 1 millió lej sikkasztott. Stefánescu Stefan a brassói törvényszék annakidején 1 évi fogságra ítélt sikkasztás miatt. Az ügy fellebbezés folytán a brassói táblához került, amely pénteken tárgyalni is kezdte az ügyet, azonban az ítélet kihirdetését elhalasztotta május 3-ra.

— Ellopták 175 ezer lej tartalmazó pénztárcáját. Cserei József brassói Malomhegy-utca 3 szám alatti lakos jelentette a rendőrségen, hogy valaki ellopta pénztárcáját, amelynek tartalma 175 ezer lej volt.

— Kigyóbórt fogyaszt a női divat: elszaporodnak a délafrikai patkányok. Délafrikai jelentésekből megtudjuk a divat hívei, hogy az utóbbi években lábrakapott kigyóbőr-divat ott a patkányok rendkívül nagymérvű szaporodására vezetett. Csupán 1932-ben ugyanis több mint ötmillió kigyóbőrt szállítottak Délafrikából Európába és Amerikába. Ezeknek a kigyóbőröknek majdnem fele, az ugynevezett Pyton-kigyóbőr, amelyről milliószámra húzzák le a hölgyeknek tetsző, szép kigyóbőröket. Ez a kigyófajta egyike a legeredményesebb patkánypusztítóknak. Az állattan tudósai szerint egyetlen egy ilyen kigyó átlag 250 patkányt pusztít el évenként. Már körülbelül egy esztendője mind nagyobbak lesznek a panaszok Délafrikában a patkányok elszaporodása miatt, úgyhogy, főleg a szegény lakosság panasolja, hogy a kigyóbőrök eladásából jóformán semmi haszna nincs, míg a nagy hátrányt, a patkányok elszaporodását neki kell elviselnie.

— Egy híres író szomorú ifjúsága. Somerset Maugham, a híres angol író nemrég lett hatvanéves. Anglia legtöbbet kereső, legirigyletebb írója ebből az alkalomból az ifjúságáról pályakezdetéről beszélt. Kiderült, hogy ez az irigylet világfi, ez az elkényeztetett író negyvenéves koráig a legfeketebb nyomorban élt. Keserűségét fokozta az a körülmény, hogy egészen fiatal korában már megismerkedett a siker ízével. Tizenhétéves korában kezdett írni, egyszerre angolul és franciául és a kiadók kaptak a kéziratai után. De tragikus gyorsasággal kiment a divatból; tehetségtelenné tartották, a kiadók szóba sem álltak vele. Megismerkedett a hideg, lucskos londoni nyomorral és hosszú évekig nem tudott szabadulni tőle. Negyvenéves korában került színre első színműve. A darab nagy sikert aratott, de a szerzőnek egy penny sem volt a zsebében és szeme káprázott az éhségtől. Ettől kezdve nem hagyta el a szerencse. A háború alatt a kémiszolgálatban dolgozott. Gyűlölte a nagyvárosokat, a mai pépiviláziót és amikor tehetett, egzotikus vidékre menekült.

★ Marxizmus, hitlerizmus. Két hatalmas jelző. Két ellentétes csatározó világnézet, amely izgalomban és aggodalomban tartja ma az egész világot. Isten, a kitűnő szociológus és politikai író, nagyszerű áttekintést nyújt nemcsak a marxizmusról, hitlerizmusról, hanem a fasizmusról, az egész mai vergődő világról. Kosmos kiadás. 30 Lei minden könyvkereskedésben és a Brassói Lapok könyvtárában.

— Elrontott gyomor, bélzavarok, émelygés, kellemetlen szájíz, homlokfájás, láz, székszorulás, hányás vagy hasmenés eseteinél már egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz gyorsan, biztosan és kellemesen hat. A gyakorlati orvostudomány igazolja, hogy a Ferenc József víz használata a sok evés és ivás káros következményeinél igazi jótéteménynek bizonyul.

— Nemzetközi táncverseny Bécsben. Bécsből jelentik: Májusban az osztrák fővárosban nemzetközi táncverseny lesz. A táncversenyben a következők beosztásban vesznek részt a versenyzők: művészi egyéni táncok, a csoporttáncok, balett, Exotikus művészi táncok. Külön versenyszámok lesznek az ugynevezett népies és klasszikus táncolók számára. Görög, indus és több tengerentúli táncosport jelentette be eddig nevezését. A zsűrit nemzetközi táncotételek alkotják, továbbá a bécsi Zeneakadémia több ismert professzora. Eddig tizenhat országból érkeztek be nevezések.

A B. L. márciusi ajándékregénye

érdekes, izgalmas és döbbenetes eredményekre jutó kalandor-regény.

Szerzője:

HÉTI SÁNDOR

A regény címe:

Az ezeregyedik Babel

A regény cselekménye a Csendes óceán egy lakatlan szigetén játszódik és hőse tíz fiatalember. Eik e szigeten végiglik és végigjárják a világ és az egész emberiség történelmét.

Régen és most...

Aki jó néhány évvel ezelőtt végigjárta a fatermelő Marosmentét valóságos tej-jel-mézzel folyó Kánaánba képzelte magát. Szászrégentől le Ditróig végig nagy faüzemek sokszáz munkással dolgozó fűrészek és nyugati stílusban épült tisztviselő- és munkáslakások látszottak a robogó vonat ablakából és egész Erdélyben „kis Amerikának” nevezték ezt a vidéket, amely az ország egyik leggazdagabb és legboldogabb területe volt.

Már a világháború előtt is jelentős fatermelés folyt a Marosmentén, amely a nagy világégés időtartama alatt teljesen szünetelt, hogy újult erővel, kipihenten kezdjék meg az eddigi munkátlanságra kárhoztatott üzemek háború után működésüket.

Az 1923-ik évben bekövetkezett fakonjunktúra minden addig ismert méretet és reménységet felülmutatott. Ezekben az években a marosmenti fatermelők munkásai és tisztviselői, hogy ezzel a maidegennek és teljesen valószínűtlen kifejezéssel éljünk, annyit kerestek, amennyit akartak és legirigyletebbek voltak egész Erdélyben.

Egy példa mindennél ékeesebben beszél:

A marosmenti fatermelés konjunktúrális éveiben egy-egy falusi iparos egy pár lovával naponta 800—1000 lejt keresett, míg egy fejszés fadöntő munkás 180 lejt kereshetett meg könnyűszerrel naponta.

A töböző konjunktúra azonban két év alatt a másik szélsőségre süllyedt. Az előző évek konjunktúrájának indító okai: a hatalmas export és az általános pénzbeli gyilkos módon bénították meg a marosmenti fatermelést, amely 1930-tól 1933-ig, tehát teljes négy éven át a leg súlyosabb munkaképtelenségre volt kárhoztatva.

Ebben az időben bocsátották el a marosmenti faüzemek a munkások ezreit és a jól kereső tisztviselők százait.

A marosmenti fatermelés konjunktúrális éveinek statisztikája ma már csak mosáiba illik.

Csak a szakemberek tudják, hogy 1923—24-ben a Marosmentén évente 750 ezer köbméter fát termeltek ki, körülbelül harmincezer munkást és legalább 500 tisztviselőt foglalkoztattak.

A marosmenti fatermelés csúdjá az azonban nemcsak a gazdasági viszonyok rovására írható. Ennek a gazdasági természetű tragédiának termelési háttere is van.

A marosmenti fatermelés szakértői megállapították, hogy abban az esetben, ha a gazdasági visszafejlődés nem is bénította volna meg ennek a vidéknek a kitermelését, a marosmenti faüzemek egy évtizeden belül ugyis leálltak volna.

Ennek a szomorú megállapításnak pedig az a háttere, hogy a Marosmente erdőterülete javarészt ki van merülve, a mohó és rendszertelen kitermelés következtében, amelynek méreteit mindenkor a gazdasági és nem a természeti lehetőségek szabályozták.

A marosmenti fatermelés néhány szünetelő éve tehát ha rosszul is jött és ha néhány ezer munkás- és tisztviselőegységre is került, tulajdonképpen hasznára volt a kitermelési területeknek.

Akár csak a háború alatt is, úgy most a marosmenti fatermelésnek alkalma volt kényszerűségből pihentetni a méreteit és most újult erővel, fokozott mértékben indulhat meg.

Az előjelek, a marosmenti faüzemek bizakodó hangulata, amelyről egy másik cikk keretében számolunk be, azt árulják el, hogy a Marosmentén új élet kezdődik.

Magyar színvonal a Marosmentén

A marosmenti kisvárosokat és nagyközségeket már régen nem látogatta meg magyar színtársulat. A Marosmentén a magyar színjátszást és magyar kultúrát már csak a műkedvelők előadásából ismerik.

Ezért várja most Maroshevíz közönsége fokozott szeretettel és reményekkel Vigh Ernő az ismert erdélyi színigazgató kis gárdáját, amely legutóbb Bukarestben is vendégszerepelt és most új darabokkal, jó előadással nyitja meg színiévjárát Maroshevízen. Hogy utána sorban végig látogassa a magyar szóval és a magyar művészettel a marosmenti városokat és községeket.

Felébredt az alvó Marosmente Végig a marosmenti faüzemekben

A marosmenti alvó erdőrengetegek felébredtek. A marosmenti erdőkben újra serény munkáskezekben csattog a fejsze, énekszó veri fel a hatalmas faterületeket és a faüzemek irodáiban boldog tisztviselők kezek állítják össze szombatonként a munkásfizetések lajstromát.

A Marosmentén megindult az élet...

Egyelőre csak szerény méreteken, a lehetőségekhez mérten, de e sorok írója, aki néhány marosmenti faüzemet végig látogatott, a munkások energikus és élet-erős készsége mögött és a tisztviselők szemében ott érezte az újra felébredt reményeket.

És a marosmenti ébredésnek már gazdaságilag kézzelfogható bizonyítékai is vannak.

Lázasan keresik megvételre az erdőket, amelyek már néhány év óta kiszorultak a nemzetközi gazdasági forgalom napirendjéről és érezhető áremelkedés mutatkozik a Marosmentén a faárakban is.

Már az év első két hónapja is, az utóbbi évekhez mérten a rentabilitás jegyében zajlott le, a tavasz azonban még többet hozott és remény van arra, hogy má-

jusban, a vágások idejében a Marosmente majdnem utol fogja érni a régi évek arányait.

Egy hozzávetőleges terv a jövőre, amelyet egy marosmenti faüzem komoly és szakértő igazgatója állított össze számunkra, mindennél többet árul el.

Az eddigi remények szerint májustól kezdve a dăda-bisztrai hat-gatteres fűrész, amely 1928 óta szünetel, most újból megkezdí üzemét és évi hatvan ezer köbmétert akar kitermelni. Előreláthatólag 1200—1500 embernek fog megélhetést nyújtani.

A ratosnyai erdőkitermelés, amely a fát a szászrégeni Forestának fogja leszállítani, 50 ezer köbméteres tervvel 750 embert kíván foglalkoztatni. A szalárdi faüzem, amely elég kimerült területen kénytelen dolgozni, ilyenformán harmincezer köbmétert termelhet csak ki 600 emberrel.

Nagyobb munkalehetőségre van kilátás a palotailvai Bangra-üzemknél, ahol egy százezer köbméterre tervezett kitermelésnél, 1800—2000 munkás fog előreláthatólag dolgozni. Ugyanilyen méretekkel tekint a jövő elé a maroshévi hatalmas Ofa-faüzem is. A galócasi faüzem, amely

a Lomási-vállalat érdekltségébe tartozik 50 ezer köbmétert akar 1000—1200 emberrel kitermelni. A várhegyi Ofa-üzem, amely eddig szünetelt, valószínűleg szintén megindul az újjászületés során és 1500 emberrel ötvenezer köbméter terület kitermelésére vállalkozik.

A nagy üzemeken kívül természetesen újból munkába kezdenek a Marosmentén a ditrói, tekerőpatoki és vaslábi kisebb vállalatok is.

Ez az alkalmi és hozzávetőleges méreteket felölelő statisztika beszélő dokumentuma a marosmenti újjászületésnek, mert azt árulja el, hogy a feltámadt marosmenti fatermelés majdnem tízezer munkást fog foglalkoztatni, megfelelő tisztviselőszámmal együtt.

A munkabérek és a tisztviselőfizetések, amelyek a nagy visszaesés óta majdnem felére zuhantak, nem fogják elérni természetesen a régi színvonalat, de a jelenlegi gazdasági viszonyok arányában fogják az egyéni produktív juttalmazni.

A marosmenti fatermelés előreláthatólag májustól kezdve nem lesz munkanélküli. Ez pedig mindennél többet jelent.

Megkezdődtek a községi paktum tárgyalások Maroshévizen

A közeledő községi választások előreláthatólag erős harcot fognak Maroshévizen kiváltani. Az eddigi választott tanácsnak négy magyar tagja volt: ennek megfelelően a szokott vidéki politikai rendszer szerint a liberális időszak alatt beiktatott időközi bizottságba, amelynek élén a különben megértő Coman Florea nyomdatulajdonos áll, egyetlen magyart sem neveztek ki, holott a magyarság a szavazások alkalmával negyvenszázalékos arányt ért el ebben a városban.

A paktumos tárgyalások már megkezdődtek.

A liberális párt 3—4 helyet ajánlott fel a maroshévi magyarságnak, azonban olyan neveket, akiket nem a magyarság tömegei, hanem a liberális párt vezetői óhajtanak. Ebbe a feltehetően természetesen nem mehet bele a maroshévi magyarság, amely ilyenformán előreláthatólag önálló listával fog részt venni a községi választási küzdelemben és egy kis szerencsével és propagandával öt tanácsost is bejuttathat a maroshévi községhez, — olyanokat, — akik lelkiismeretesen fogják képviselni a magyarság érdekeit.

Sport és politika

A maroshévi sportklubot az „Universul” irredentának minősítette

Maroshéviznek fejlett sportélete van, amely az idén különösen a téli sportok művelésében jutott kifejezésre.

A sportkörök vezetőségének sikerült a vasutigazgatóságnál keresztyüvinnök, hogy Maroshévizet téli üdülőhelynek minősítették és annak megfelelően a város 50%-os vasuti kedvezményben részesült.

Ez az intézkedés megfelelő módon fel is lendítette a kisváros idegenforgalmát és a szokásos versenyeken kívül is, az amatőr sportolók is nagy tömegben keresték fel Maroshévizet és vidékét.

A maroshévi sportélet irányítása és az ottani idegenforgalom fellendítése kétségen kívül az egyetlen maroshévi sportegyesület, a Maroshévi Sport Klub vezetőségének érdeme.

A vezetőségben, a kisváros románsága és magyarsága arányosan vesz részt. Jó román nevek: dr. Suceava főszolgabíró, Gagea Constantin állomásfőnök, Popescu Sabin elnök szerepelnek a vezetőségben. Olyanok, akiknek hazafiassága ellen senki sem emelhet kifogást és mert az alélnök Walter István nevű magyar kereskedő és mert magyar részről a sikeres siversenyeken Molnár A. Ferenc építész és Gruzsinszky Leom főtisztviselő is közreműködtek, az „Universul”, amely nem siet a fajok között a megértés szel lemet elhinteni, sőt ha lehet, a már meglevő faji békét is fel akarja borítani kutmérgezéssel, helyi megbízottja és tudósítója utján világraszóló „irredenta” vádat kovácsolt.

A vád, amely méltán megdöbbentheti a nyilvánosságot, a következő:

A toplicai siversenyekre a vezetőség az ezüst és aranyérmeket izlésesen, művészi kiállításban egy kolozsvári aranyművesnél rendelte meg, aki történetesen magyar volt. És ez lett a toplicai sportegyesület veszte.

Az aranyműves, a díjat jelző római számok mellé udvariasságból anélkül, hogy megrendelték volna, ezt a szót is odavészte: díj.

És ez a szó, amelyet valószínűleg a román versenyzők is megértettek és a mely végeredményben csak a kiváló sport és nem politikai teljesítményeket volt hivatva megjutalmazni, hatalmas cikket eredményezett a toplicai tanító-cikkirónak, aki az ottani sportegyesület magyar tagjait irredentizmussal és a román vezetőséget gyengeséggel vádolta meg.

Toplicán megfelelőképpen „értékeltek” a támadást és annak szerzőjét bíróság elé állították.

Ez azonban kevés vigasz a vezetőségnek, amelynek sikeres munkásságát megcsufolták.

Mert azt kifejtette a cikkíró a közleményből, hogy a vasuti kedvezmény és az idegenforgalom fellendítése, kétféle módon a sportklub érdeme, amelynek versenyein elsőbbséget vettek részt az egész vidékről, Marosvásárhelyről, Szászrégenből, Gyergyószentmiklósról és Csíkszeredáról versenyzők. És hogy a versenyek bevételeiből a sportklub vezetősége az öt különböző többségi és ki-

sebbségi egyház jótékony céljaira 2500 lejt adományozott.

Mikor lesz már vége az ilyen felelőtlen uszításoknak?

Majdnem elfelejtettem hozzátenni, hogy az „Universul” lángoló hazafi cikkírója a másik sportklub egyik vezetője. Szép dolog az idealizmus...

Egy párbeszéd, amelyben benne van a marosmenti fatermelés mai helyzetképe

A párbeszéd dr. Darvas Ödön, az egyik legjelentősebb marosmenti faüzem, a Darvas és Elekcségy fiatal igazgatója és sorok írója között folyt le.

Mi a helyzet, igazgató ur, a marosmenti fatermelésnél?

Új remények, új tervek, belföldi és külföldi (főleg keleti) érdeklődés nyomán, új élet, újjászervezett üzemek kezdenek dolgozni a Marosmentén.

És a kilátások? — kérdezzük.

Biztatóak — hangzik a válasz. Nem lehet a régi konjunktúrális időkre számítani és azoknak visszatérésében reménykedni, de az előjelek azt mutatják, hogy az évekig tartó letargia megszűnt és a marosmenti fatermelés, helyi-közzel már konjunktúrális korszakába lépett.

Különbözik nem kimondott konjunktúr számunkra az, ha dolgozni tudunk?

Ime a marosmenti fatermelés jelenlegi helyzete és jövője egy talpraesett nyilatkozat tükrében.

A maroshévi iparosok gyűlésen tiltakoztak a magas adók és betegségyölzői illetékek ellen

A maroshévi iparosok élete és energiája tiltakozásokban merül ki.

Az iparosok szervezett tömörülése, az ipartestület, hivatalos statisztikában, az egyesítő pénztári könyveiből tudja kimutatni, hogy a két év alatt 135-ről 85-re apadt a maroshévi iparosok száma és ezeknek legnagyobb része vissza is adta az iparát, hogy most — hiszen élni kell — kontármunkával tartsa fenn magát.

Nyilván és ösztönösen fel kell tenni a kérdést az ipartestület vezetőségének:

Mi a maroshévi ipar fokozatos legyengülésének az oka? — kérdelem tehát.

És a válasz:

A marosvásárhelyi pénzügyigazgató és hatáskörébe tartozó maroshévi adóhivatal kérelmetlenül magas adókat ró ki kereskedőinkre és iparosainkra, amelyeket tüzzel-vassal hajlunk. Ehhez járulnak a vidéken szokatlanul magas községi adók és az erdélyi iparosokat egyaránt nyomorító magas betegségyölzői illetékek.

Tiltakozó beadványaink valószínűleg utat találnak az illetékeseknek — mondja Zelig Mihály kereskedő, az ipartestület pénztárosa — mer eddig semmi választ nem kaptunk rájuk. Így tehát mi válaszolunk. Beadjuk az iparunkat...

Gábor István riportja:

Legrövidebb ut Prágától—Párisig: Váradon keresztül Zsombolya és Trieszt

ILYA EHRENBURG,

a kitűnő író

az ember pártján áll és kijelenti, hogy kalandorságra kényszerít a kor!

Nagyvárad, március 18.

Csak a véletlen hozhatja így magával, csak az egész különös és valószínűtlen véletlen, hogy az ember összetalálkozzék Ilya Ehrenbourggal, Nagyváradon. Ehrenbourggal, aki állig töltött itt egy félnapot átutazóban. De a szállodai portás erősíti, hogy ez az ur itt van megszállva a szállóban. Ehrenbourg? Dehát hogyan? Mióta és hova megy?

Es amikor hitetlenkedek, a portás előveszi az utlevelét és megmutatja. Szovjet-utlevél. A földgömb és rajta a sarló és kalapács.

Az utlevelét Moszkvában állították ki. Születési hely: Kiev 1891. Az utlevél aláírója Draga, a külügyi hivatal egyik vezetője. A kísértő felesége. Hosszu ideig nézem az utlevelét és a képet. Ilya Ehrenburg fejét ismerem képekről. Francia folyóiratokban láttam ezt a fejet. Igen. Ilya Ehrenbourg Nagyváradon!

S ahogy még mindig nem hiszem, vagy legálább is valószínűtlennek tűnik az egész, eszembe jut, hogy 1927-ben Nagyváradon volt egy napig Albert Londres és ezt is csak akkor tudtuk meg, amikor a „Bolygó Zsidó Megérkezett” című regénye, melyet jómagam fordítottam le magyar nyelvre, megjelent és mintegy tíz oldalon keresztül tárgyalta az akkori borzalmas váradai diákrombolásokat. A portástól megtudom, hogy tizenkettőkor már elutaznak. Tizenegy óra és Ehrenbourg minden pillanatban visszajöhet. A félelem, hogy elkerülöm, egy pillanatra sem hagy nyugodni és csak akkor nyugszom meg, amikor a portás megengedi, hogy kofferem mellé állhassak. Ezeket őrzöm s így várom a kitűnő író. Ezek nélkül nem utazhatok, ha a börtönöket viszik, megyek velük magam is. Ez a félelem nem fölösleges. Ehrenbourg megkérte a portást, hogy nevét, ha lehet, tartsa diszkrétan. Nem akar nyilatkozni, nem akar beszélni — ezt mondta a portásnak — csak átutazáshoz van joga Romániában — nyilatkozni, beszélni, szóbaállni, ehhez nincs engedélye...

Es fél tizenkettő előtt öt perccel már jönnek is. Mellette a felesége és a portás, a diszkrét portás már int is a szemével, hunyorít. Ez az.

— Dehát honnan tudta, hogy itt vagyok?
— A város kicsi és én, Ilya Ehrenbourg...
Mosolyog s ebben a békülékeny hangulatban térek tíz percet töle.

Pártirodalom és háborús visszaemlékezés

Ami ma Németországban nem pártirodalom, az háborús visszaemlékezés. Ki hitte volna, hogy a világháborúnak annyiszor megírt és annyira megunt és haszontalan epizódjai köré még egyszer egy ilyen legendakör képződjék... A német irodalom ma már teljesen elvesztette a külföldi piacot. Lehet, hogy majd lesz könyv, amit a kezünkbe veszünk, de olyan lesz ez, mintha egy tahiti író könyvét olvasnánk el egy szer és csupán az exotikum kedvéért. Többet nem fogunk hozzányulni. A német kiadók természetesen panaszkodnak. Külföldre járnak írni. De tehetetlenül. Őket lerombolta a pollika, őket tovább rombolják az irodalmat a község pedig undorral fordul el a bálványdöngetéstől és passzív rezisztenciaként egyszerűen nem olvas.

— És valamit az emigráció irodalmáról?
Josef Roth Párisban él és itt van Leonard Frank is. Tollerrel Londonban beszéltem. Heinrich Mann Délfranciaországban van. Az emigráció irodalma erősen dolgozik. S ahogy mind jobban és jobban kialakul, ahogy a kiadók is lassan elhelyezkedtek, már egyre szélesebbek a megélhetési perspektívák. Tollernek most jelenik meg érdekes könyve: Az Ajándék. Ez meg fog jelenni francia és angol nyelven is. Josef Roth: Üvegkuta című regénye is igen nagy feltűnést kelt irodalmi körökben.

— Valamit Önről, a terveiről, utazásokról?
Der Zweite Tag című könyvem most jelent meg a Malik Verlag kiadásában. Orosz tárgyú, a mai Oroszországról szól. Különböző dolgozom. Most tanulmányutafél voltam Prágában és megyek haza a legrövidebb úton. Váradon, Zsombolyán és Trieszten keresztül vissza Párisba. Ne csodálkozzatok, három ország tagadtá meg a tranzit vízumot. Mit csináljak? Ilya Ehrenbourg így kell utazni Prágából Párisba, ha a legrövidebb utat választja. Még jó, hogy nem kell megkerülnöm az Atlanti-óceánt.

— A fasizmusnak, — kérdem közbevetve — van-e valami különös szerepe, vagy befolyásol-e?

— De csak irodalomról. Semmi politika. Erre becsületszavát kérem. Én is becsületszavamat adtam, mielőtt megkaptam a be-, illetőleg az átutazást.

A kávéház egyik sarokasztalához ülünk és az első kérdés:

— Mondjon valamit a német irodalomról?

— Van most német irodalom? — kérdezi és felrántja a szemöldökét — én nem tudok róla. Az irodalom elveszté jelleget abban a pillanatban, ahogy a politika orránál fogva vezet. Egy német politikus mondotta nemrég „Das neue Deutschland ist frei von Illusionen“ és még hozzátétem „und frei von Litteratur“.

Itt az irodalom közönség nélkül áll és a közönségnek nincsen irodalma. A közönség már nem érdeklődik a könyvek iránt. Tudja mi ez, a német közönség nem olvas? Az a német közönség, amelyik minden harmadik nap vett egy regényt, napjában négy napilapot és hetenként több hetilapot. A német irodalom internacionális értékeit letaglózták.

Marxot, Bebel-t, Suttner-t, Lassalle-t, előgettek. Tollert, Kisch-t, Renn-t, Thomas Mann-t, Tucholsky-t, Kästner-t elkergették, kiűldözték. Upton Sinclair-t, Zinowjewet, Kautsky-t, Hilferding-et kiűltötték... Mit mondanak még? Egy fiatalság, amelyik máglyára hordja a gondolatot és elégeti az agyvelőt. Itt egy világ pusztult el...

Es a másik oldalon nem indult semmi. A favorizáltak nincsenek sehol. A hivatalosan támogatottak nem irnak. Nyilván nem tudnak írni. Vagy író Hanns Heinz Ewers? Vagy téma-e a Horst Wessel? Igen, téma ebben a Németországban és itt látszik Hanns Heinz Ewers, aki a mai Németországnak leghálásabb témáját agyonlőtte. Ez művészet volt, ezt a témát megélni. Ewersnek sikerült. Ewers így hát művész! Ewersnek ebben a regényében nincs egyetlen egy rendes mondata sem. Háromszáz oldalon legalább egy mondat, hiszen nem vagyunk követelőzők Ewerssel szemben, de ennyi sincs. A film, amit a regényből készítettek, nem futhat Németországban. A bemutatón után levették a programról. Szerencsétlen írás ez. Amikor egy jobboldali írónak, egy jobboldali témakörrel egy fasiszta államban megbukik a drámája, ez akkor már nagy baj, ez már egy kétségtelen fénykép.

A KULTURA AGÓNIAJA

— Ez a kultura agóniája, ami teljesen elpusztult és új erőkkélmajd ismét újja teremődik. A fasizmus talán romba fogja dönteni mindazt, amit eddig a kultura teremtett. Ez nem dekadencia, ez a dolgok természetes folyamánya. Egy matematikus talán ki is fejezhetné egyenletben, aminek azonban a végső megoldása alá van vetve olyan tényezőknek, mint például népszokások, szociális adottságok, tőke, csökkentett munkabérek.

Ehrenbourg kicsit elgondolkozik, azután mosolyogva mondja: — Érdekes különben, hogy még mielőtt megkötötték volna az egyezményt Magyarország és Oroszország, mielőtt még a diplomáciai viszony biztosítva lett volna, megkaptam a beutazási engedélyt, az egyezmény parafálása után viszont megsemmisítették. De különben ez helyes is. Európa ma ellentmondásokból áll...

Es ismét elmereng, amikor azt mondja:

— De azért nem féltém az embert. Most ugyan erősen próbára van téve, azonban ebben a próbában egyáltalán nem hős. Nem féltém azért, mert semmi különös, mert befolyásolható. Se nem rossz, se nem jó. Ember. Es ha majd leperegnek ezek az események, amelyek szükségesszerűek, majd alakítható lesz és formálható egy új életre is. Azt is meg fogja szokni. Túrni fogja, hogy jól menjen neki, ahogy elszenvédi most a rosszat.

— Ez a kor nem heroizmusra, hanem kalandorságra kényszerít s ha kicsit Babel heroszai vagyunk, meg a dolgok közepén állunk. A Zolák s a Dosztojevskijek szellemében érezzük fel az életet és ha érezzük is, hogy köröttünk mindenfelé új dolgok, új emberek, új fogalmak járnak, mi mégis csak nehezen tudjuk átmenteni magunkat a Mába. Az ember élete új formákat kap és eltekintve a gazdasági, szociológiai és politikai harcoktól, az embernek defenzívába kell átmenni a gépekkel szemben.

Egy autó vágat el a kávéház ablaka előtt.

— Például veszélyes illúzióknak minősítem az autót vezető hitét, aki úgy gondolja, hogy saját maga vezeti az autót.

En még nagyrészt romantikus vagyok és hiába az elmélet, mindig az Ember pártjára szegődöm.

— Node majd jön — mondja egész komoly

A nagyváradi tábla elutasította Kövér Gusztáv fellebbezését

Nem kapta vissza állampolgárságát a bihari
magyar párt alelnöke

Nagyvárad, március 18

Szombaton délelőtt 11 órakor, nagy érdeklődés mellett hirdetett ítéletet a nagyváradi tábla Kövér Gusztáv dr., a biharmegyei Magyar Párt alelnökének ügyében. Kövér, tudvalevőleg megfosztották állampolgárságától és kiutasították az országból, ami ellen fellebbezéssel élt az összes fórumoknál. Panaszt nyújtott be Genfben a Népszövetségnek is, amely azonban kimondta, hogy csak a román bíróságok döntése után foglalkozhat érdemben az ügygel. A tábla előtti fellebbezési tárgyaláson a három alperes — az állam, belügyminisztérium és a város — képviselőiben Prodán Teodor dr. városi főügyész, és Reu Ilie sziguranca felügyelő, Kövér képviselőiben pedig Kovács Árpád dr. jelent meg.

A tábla döntése elutasította Kövér dr. fellebbezését és mindhárom alperes perköltségei címén 2—2000 lej megfizetésére kötelezte. Az indokolás — melynek csak egy részét

tekintettel, mint egy akadémikus — a Jód generációja, amelyik ma még kapkodó ugyan, bizalmatlan és mindent akaró, de majd kialakul. A mi generációnk megkezdte a háborút, ez a mostani fejezze be a forradalmat.

Es feláll. Egy pillanat ideje sincs már. Az autóbá gyorsan. Tíz perc múlva már indul a vonat. A felesége kis csomagot szorongat és még megkérde, hogy átengedik-e a határon? A csomagban két mézeskalácsos szív és egy ló, az is mézeskalácsból. Ezt vették Váradon.

Az asszony fiatal és imádja az urát. Úgy nézi, mint aki tudja, hogy Ehrenbourg a férje. S mikor már mennének, Ehrenbourg visszafordul a lépcsőről, a motor már indit, de ő még azt mondja: — Es az nem igaz, hogy a bécsi emigránsokat zaklatják Csehszlovákiában. Ez hazugság. Kitűnően élnek. Már ahogy emigránsok élhetnek, de politikával semmi bajuk.

Es még egy kézfogás. Az eső nagyon esik. Jó, hogy fényképfelvételeket készítettem, mert estére már egész valószínűtlen lenne, hogy Ilya Ehrenbourggal beszéltem Váradon. a Bémer-téren, a Pallas kávéház kis sarokasztalánál.

olvasták fel, míg hátralevő részét irásban közlik a felekkel — kimondja, hogy Kövér 1921-ben magyar utlevellel jött Nagyváradra s ezalkalommal olyan nyilatkozatot adott a nagyváradi sziguran-cán, mely egyértelmű a magyar állampolgárságra való optálással. Ez a nyilatkozat nem vonható vissza, nem változtat a tényen az sem, hogy később viszont a budapesti román konzulátuson tett nyilatkozatot a román állampolgárság optálása iránt.

— Igaz — mondja az indokolás — hogy Kövér dr. 1918-ban itteni állampolgár volt, de a román állampolgárságára való jogát elvesztette azáltal, hogy ténykedéséből a magyar állampolgárságra való optálás és annak kifejezett szándéka tűnik ki.

Az ítélet megfellebbezhető a Semmitőszékhez, fennmarad továbbá Kövérnek a jogorvoslatra a népszövetségi panasz útja, ahol hír szerint nemsokára szintén tárgyalásra kerül az ügy.

Nagyarányu sikkasztást fedeztek fel egy medgyesi biztosítótársaságnál

Majdnem hétszázezer lejt sikkasztott Szentpétery Lajos
biztosítási tisztviselő

Hetek óta suttognak Medgyesén egy nagyarányu visszaélésről, amelynek károsultja egy medgyesi biztosítótársaság. Az ügynek hetekig tartó házi vizsgálat után csak most derült ki az összes részlete. A sikkasztást Szentpétery Lajos medgyesi biztosítási titkár követte el az általánosán ismert „Fonciera-Agricola” biztosítótársaság kárára.

A biztosítási titkár, aki Medgyesén igen nagy szerepet játszott a társadalmi életben, mintegy 15 éve áll az intézet szolgálatában. Kitűnő összeköttetései voltak, behízelgő, kedves modorával igen nagy üzleteket sikerült kötnie a biztosítótársaság részére és mivel szenvedélyes vadász volt és az elsikkasztott összegekből egy autót is vett, autójával gyakran járt ki barátai kíséretében a vidékre, ahol mindenfelé igen sok barátja volt. A barátok jó és adakozó embernek ismerték Szentpéteryt és mivel nagylábon élt, azt hitték, hogy a korrekt, megbízható embernek megfelelő jövedelme is van.

Most derült csak ki, hogy Szentpétery igen tehetséges sikkasztó és okirathamisító volt. Sok esetben hamis nyugtákat állított ki, amelyeket saját számlájára inkasszált és a központnak nem fizetett be. Vagy igen sok esetben életbiztosításokat csinált, majd az első részlet kifizetése és a kötvény kibocsátása után törölte a központban a biztosítást, de ő a féltől továbbra is inkasszált az illetékeket, amelyeket saját céljaira használt fel.

Ezekkel az összegekkel csupán a biztosítótársaság van megkárosítva, mert a felek, tekintettel arra, hogy a nyugtákat a társaság megbízottja állította ki, ragaszkodnak kifizetett illetékeikhez és kötvényeikhez.

Eveken keresztül szerencsése volt

Szentpéterynek, hogy nem voltak a hamisan vezetett biztosítási anyagok között halálozási esetek és így nem fedezhetta fel a visszaéléseket a biztosítótársaság.

Pár héttel ezelőtt egy központi rovan-csolás alkalmával kiderült, hogy az egyik medgyesi gyár már régen kifizette a biztosítási illetéket a megtevédt tisztviselőnek, míg a nyugta még nem volt elszámolva a központnak.

A tisztviselő akkor bevallotta, hogy ez az összeget saját céljaira költötte el. Az első felfedezett szabálytalanság után a társaság gyanakodni kezdett és széleskörű vizsgálatot vezetett be, amelynek során kiderült, hogy a megtevédt tisztviselő majdnem hétszázezer lejt értékben követelt el visszaéléseket és sikkasztásokat a biztosítótársaság terhére.

A megtevédt főtisztviselőt a biztosítótársaság feljelentésére a medgyesi rendőrség letartóztatta és a segessvári ügyészségre kísérték át, ahol Marosin főügyész végezte ebben az ügyben a vizsgálatot és indítványára Dumitrescu vizsgálóbíró előzetes letartóztatásba helyezte a megtevédt főtisztviselőt, akit a segessvári ügyészség fogházába kísérték át.

A nagyarányu sikkasztások híre óriási feltűnést keltett Medgyesén.

NAGYVÁRADON ÉS BRASSÓBAN IS
DRAGUL A CUKOR

(Nagyvárad) A cukorkartól megkötésről szóló hírek Nagyváradon és Brassóban is éreztetik hatásukat. Az itteni piacon különként egyezzerre 2 lejjel azoké fel a cukor ára.

K Ö Z G A Z D A S Á G

A behozatali kérvények határideje

Bukarest, március 18

Az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium behozatali igazgatósága közleményt adott ki, amely szerint, az ügymenet gyors elintézése és a kérvények elintézésének megkönnyítése érdekében, behozatal iránti kérvényeket 1934 év első negyedévére csak március 20-ig beérkezőleg fogad el. A március 20-ig benyújtott összes kérvényeket április 1-ig elintézik az érvényben levő rendelkezések szerint, az első negyedévi behozatal számlájára.

A második negyedévre vonatkozó behozatali kérvényeket április 1-től kezdődőleg fogadják el.

Az autók nem bírják az ötezerlejes külön adót

Csikszereda, március 17

Ma az itteni adóhivatal végrehajtói megjelentek a bérautó tulajdonosoknál és felszólították, hogy tekintélyes adóhátralékaikat egyenlítsék ki. Ellenkező esetben, utasításaikhoz híven, le fogják pecsételni gépjárműiket.

A meglepett emberek kifejtették, hogy a tulajdonosok állami terheket, amelyek az évi ötezer lejnyi különleges adó és a rendes kereseti adóból szaporodtak föl 1933 január elseje óta, nincs módjukban kifizetni. Nincs miből. Számtalan esetben kérték már az illetékes pénzügyi közveket, hogy a gépek után kiírt ötezer lejes illeték ellensúlyozására kereseti adójukat mérsékeljék. Ilyenirányú ígéretet kaptak is, de intézkedést nem. Most aztán pecsétet jönnek nekik, holott tudhatnák, hogy a megkettőzött terheket képtelenség viselni.

A végrehajtók szépen végighallgatták a jeremiádot, de aztán csak elővették a spanyolviaszkot és lepecsételtek a gépeket.

Erre a város az összes gépkocsi tulajdonosai testületileg vonultak dr. György Gábor pénzügyigazgató elé s ügyük rendezését követelték. A pénzügyigazgató nem tudott végleges rendezésre ígéretet tenni, de mégis haladékot adott nekik március 20-ikáig. Ha akkor sem tudnak fizetni, könyörtelenül és végérvényesen bekövetkezik a végrehajtó piros „pecsétje”. Csikszereda bérautó nélkül marad.

Arlejtések

Bukarest, március 18

1934. március 26-án délelőtt 10 órakor C. A. M. Direcțiunea Cumpărării, București, Calea Victoriei 152. 22.000 kgr. burgonyaliszt szállítására.

1934. április 12-én délelőtt 10 órakor C. A. M. Direcțiunea Cumpărării București, Calea Victoriei 152. 1.760.300 kgr. első osztályú búkk tűzifa szállítására.

1934. április 12-én. Primaria Turda: 10 órakor 270.000 kg. motorin olaj szállítására, 14 órakor 4000 kg. hengerolaj, 12 órakor 4000 kg. regal olaj, 13 órakor 1000 kg. regal olaj, április 13-án délelőtt 10 órakor pedig 100.000 kg. parafin nélküli olaj szállítására.

1934. április 14-én délelőtt 12 órakor a Ministerul Lucrărilor Publice București egy a Béga át vezető fahíd építésére. — Vállalati összeg 620.000 lej.

1934. április 16-án Regia Autonomă CFR București, 45.000 drb. különböző plüsspárna szállítására.

1934. április 19-én R. I. M. M. A. Direcția Măinelor Baia-Mare, két villamos generátorral ellátott Diesel-motor szállítására.

MEZŐGAZDASÁGI SZESZGYÁROSOK!

Szeszgyári kvótájukat azonnal megvesz-
szük és leggyorsabban lebonyolítjuk,
meltányos előleget folyósítunk. Aján-
latokat Rudolf Mosse hirdetőirodába
Oradea, Bulevardul Regele Ferdinand
„333” jelgére kérünk.

Készül az új cukorkartell

Emelkedik a
cukor ára

Bukarest, március 18

A cukorkartell helyreállításáról különféle hírek érkeznek, végeredményben azonban a valószínűség az, hogy a kartell mégis újból életre keltik. Sőt, a bukaresti Argus szerint a cukorkartell már helyreállt is tekinthető. Még csak egyes belső kérdések maradtak rendezetlenül, melyet a gyárosoknak meg kell vitatniuk,

hiányzik továbbá a Zarojani gyár hozzájárulása ami a vállalat vezérigazgatójának külföldön való tartózkodása miatt késik.

Az új temesvári cukorgyár, ugyanezen hírforrás szerint, 3,63 százalékos termelési kvótát kapott. Ami az árakat illeti, az ipar és kereskedelemügyi minisztérium állítólag kötelezte magát, hogy a még meglevő gyári készletek kifogyá-

ság fenntartja a kilónként 28 lejcs nagybani és 29 lejcs kicsinybani árakat

A cukorkartell valószínűségét érzi a bukaresti piac is, amelyen a cukor ára 1 lejjel emelkedett.

Más hírforrás szerint a cukorkartell megkötése csak a napokban megtartandó tárgyalásokon dől el végleg és konkrét formában.

Megrendszabályozza a bankokat az új banktörvény

Mennyi a kötelező legkisebb alaptőke

Nem lehet korlátlanul felvenni betéteket

Bukarest, március 18.

A Nemzeti Bank törvénytervezetét készít elő a bankkereskedelem szabályozására. A nagy vonásokban már készen álló tervezet főbb pontjai:

Bankkereskedelmet fizikai személyek nem gyakorolhatnak, csak az új törvény szerint alakult banktársulatok. A bankkereskedelem csak különleges meghatalmazás alapján gyakorolható, amelyet a legfelsőbb banktanács ad s amely szólhat mindenféle bankügyletre, vagy csak bizonyos korlátozott számú ügyeletra.

A Romániában működő bankintézetek igazgatótanácsának és felügyelőbizottságának legalább kétharmad részben román állampolgárokból kell állania.

Egy bankintézet, mint közkereseti vagy betéti társaság, nem rendelkezhet kisebb alaptőkével, mint 10 millió lej, ha Bukarestben, Plojesticben, Konstancában, Brailában, Galacon, Jasiban, Kiseneben, Nagypáradon, Temesváron vagy Krajovában működik. Más városokban legalább 5 millió lej alaptőkével kell rendelkeznie, falun pedig legalább 2 millióval.

Társulati tőkét nem lehet összehozni természetbeniekéből vagy folyószámlakövetelésekből.

A részvénytársasági alapon működő bankok alaptőkéje nem lehet kevesebb, mint a fent előírt alaptőkéek kétszerese.

Minden bankintézet köteles évente tiszta nyereségéből legalább 10 százalékos tartálékot felváltására fordítani, amely alaphoz a bankügyletek esetleges veszteségeit fedezték.

Fiókok létesítéséhez a vidéken vagy a külföldön szintén a legfelsőbb banktanács külön engedélyre szükseges.

AZ IGAZGATÓTANÁCSOK

A bankintézet igazgatótanácsában csak olyan személyek foglalhatnak helyet, akik a társulati tőke legalább félszázalékát kitevő névértékű részvényre rendelkeznek.

Ezek a részvények biztosíték címén letétezők a Nemzeti Banknál az igazgatótanács tagok egész tartama alatt és csak az ügykezelés alóli felmentvény után kaphatók vissza.

Az igazgatótanács tagok az igazgatótanács külön engedélye nélkül nem foglalhatnak el vezetőállást más bankoknál s nem lehetnek korlátlan felelősségű társak sem. Továbbá nem vezethetnek saját, vagy harmadik személy számlájára más bankszerű kereskedelmi, vagy ipari üzletet.

A bankigazgatók és kormányzók fizetéseit közölni kell a legfelsőbb bankbizottsággal. Tantiémek és jutalékok címén az igazgatótanácsnak és felügyelőbizottságnak legfeljebb az évi tiszta nyereség 5 százaléka adható s ugyancsak legfeljebb 5 százalék a többi személyzetnek.

A BANKÜGYLETEK

A törvény megkülönböztet: a) rendes bankügyleteket és b) olyan ügyleteket, amelyekhez kifejezett újabb engedély kell a bankbizottságtól. Az utóbbiak:

Takarékkönyvek kiállítás, pénztárjegyek kibocsátása, kötelezővényművek kibocsátása, kamatozó betétek átvétele, forgatható csekkek kiadása. A többi bankügyletek a rendes bankügyletek csoportjába tartoznak és a bank alapszabályai-ban felsorolandók.

Névre vagy bemutatóra szóló, esetleg névre szóló de bemutatónak kifizetendő takarékkönyvek vagy pénztárbonok kiállítás csak olyan bankoknak engedélyez-

hető, amelyek legalább 5 éve fennállanak és amelyeknek társasági tőkéje a kezdőtőkének legalább kétszerese.

Egyik bank sem vehet fel több betétet, mint a társasági tőke és tartalékok összegének legfeljebb nyolcszorosa.

A kötelezettségek maximuma, amelyekre egy bank megállapodhat, nem lehet több, mint a társulati tőke és tartalékok összértékének legfeljebb tizenkétszerese.

Hát a kereskedők és iparosok adósságrendezése hol maradt?

A végleges adósságrendezési törvény, a mellyel részletesen foglalkoztunk, a városi adósok legnépesebb csoportjáról, a kereskedőkről, valamint az iparosokról teljesen megfeledkezett. Ez ellen emel érthető és megokolt tiltakozást az alábbi levél, a melyet egyik olvasónktól kaptunk, a következő szöveggel:

— Ma olvasva a „Konverzió-tervezetet”, megdöbbenve látjuk, hogy a városi adósok konvertálásánál a kereskedők és iparosok nem részesednek azokban az adósságrendezési kedvezményekben, mint a mezőgazdák.

— Azt hittem, hogy akad az ország-

ban egy palaki, aki fel meri hívni a magas kormány és honatyák figyelmét arra, hogy a kereskedőket ugyanabban a kedvezményben kellene részesíteni, mint a termelőket, mert a kereskedők mentek először tönkre és tönkremenetelük rántotta magával a gazdát is.

— Amíg a kereskedőnek vagyona volt, minden pénzt a termelőnek adta, jó magas áron megvásárolt termelői termékeket, amin csak a kereskedő veszíthetett, máris ehhez még hozzájárult a nagy adó, magas vám és vasuti fuvar.

Ilyen megoldással a kereskedelmel végleg agyonütik.

B. L.

A váltók végrehajthatósága

Bukarest, március 18

Az igazságügyminisztériumban, hír szerint, törvényjavaslatot készítenek, mely szerint a váltót végrehajtható joggal ruházzák fel. A hitelezők szempontjából ez üdvös újítás, amennyiben a váltót ezentul nem kell peresíteni és a hitelező nem lesz kitéve az adós váltóki-fogásainak, hanem a váltót lejáratkor mindjárt végrehajtási formulával fogja ellátni és azonnal végrehajthatja.

Megszűnik az amerikai alkoholbeviteli kontingen-tálás

(Washington) Roosevelt elnök üzenete szerint az USA egyelőre egy-két havi próbaidőre felfüggeszti az alkoholbeviteli kontingentálását. A kísérlet célja a jelenlegi igen magas alkohollárak letörése és a még mindig virágzó alkoholcsempészet megszüntetése. A kontingentálásnak különben is igen sok ellenzője van, mert a kompenzációs alapon növelni remélt kivitelben alig történt változás. Az Egyesült Államok alig tudtak eddig az alkoholkontingentálással és annak kereskedelempolitikai kihasználásával az új kölcsönösségi politika kereteiben valami számottevőbb eredményt elérni. Csúpan Franciaországgal sikerült nagyobb mennyiségű gyümölcsöt, Spanyolországgal pedig dohányt átvétni az alkoholkontingens felemelésével.

PRIMARIA MUNICIPIULUI BRASOV.

4848/1934.

Serv. Veterinar.

HIRDETMEY

Közhírré tesszük hogy a lovak, öszzvérek és szamarak 1934. évi tavaszi felülvizsgálása Brassó város területén az alábbi határnapokon lesz megtartva:

1. Bolgárszeg részére 1934 március 26-án délután 2 órától 6 óráig, az állatvásártéren.

2. A belváros és Bolonya részére 1934 március 27-én, délután 2 órától 6 óráig az állatvásártéren.

3. Obrassó részére március 28-án, délután 2 órától 6 óráig az állatvásártéren.

4. Derestre, Predeal és Tömös részére március 30-án délután 2 órától 6 óráig a Czell-sörfőzde mellett.

5. A Méhkerék és a botfalusi Cukorgyár részére március 31-én délután 1 órától 6 óráig a Méhkerék temploma mellett.

A tavaszi felülvizsgálással egyidejűleg lesz a tenyészkancák felülvizsgálása is. Ezek részére az igazolványokat Salzer Pál állatorvos ur állítja ki.

A 10-, öszzvér- és számtulajdonosok kötelesek a megjelölt időben és helyen állataikat elővezetni.

Mindazokat, akik nem jelennek meg és nem tudják távollétüket kellőképpen igazolni a törvény értelmében fogják büntetni.

Kedvezőtlen időjárás esetén a felülvizsgálás el lesz halasztva.

Az új terminusokat később fogják kihirdetni.

Brassó, 1934. március 5.

p. Primar-delegat:

Szele sk.

p. Secretar General

Dr. Popovici sk.

Seful Serv. Veterinar:

A. Usurelu sk.

Csak tanácskozási megállapodást kötöttek Rómában

A gazdasági egyezmény részleteinek tárgyalását április 5-én folytatják és április 30-ig befejezik

Az aláírt jegyzőkönyvek leszögezik, hogy mindhárom állam biztosította teljes függetlenségét

Róma, március 18.

Lapzártakor érkezett jelentéseink szerint a római egyezmény megszületett, de nem úgy, ahogyan azt az előlekekből eleinte következtetni lehetett, hanem úgy, ahogyan azt a francia lapok két nap óta jósolgták. A négy napig tartó tanács-

kozások egyelőre csak politikai megállapodást hoztak s ezt is csak úgynevezett „konzultatív” tanácskozási formában. A felvett jegyzőkönyveket ilyen értelemben írták alá s így azoknak nincs is egyezmény jellegük, hanem a három állam közös és egyöntetű kijelentéseit tar-

talmazzák bizonyos politikai kérdésekkel kapcsolatban.

A gazdasági egyezmény viszont, amelyért a találkozó elsősorban volt, végérvényesen nem születhetett meg meg, mert a részletkérdésekben még nem jöhetett létre a végleges megállapodás.

Legutolsó jelentéseink azt mondják, hogy szombaton délelőtt fél 11 órakor Gombos magyar miniszterelnök a magyar követsegen előbb Hatzel német nagykövetet, majd Grandpierre francia ügyvivőt fogadta. Megelőzőleg hosszú tárgyalás volt még Gombos, Mussolini és Dollfuss között. Dollfuss délelben Nápolyba repült, de délutánra visszatért, hogy a tanácskozási jegyzőkönyvet aláírja. Gombos és Dollfuss egyébként este 10 órakor együtt indulnak hazafelé, de Dollfuss Velencében kiszáll Gombos, ha valami időközben nem történik, vasárnap este érkezik haza. Kifejezett kívánságára a fogadási ünnepségeket mellőzik. Kedden a miniszterelnök beszámol a római tárgyalásokról a minisztertanácsnak, aztán a képviselőházat is összehívja, hogy ott is megtarthassa a beszámolóját.

Megkezdődött a Seletzky-pör semmitőszéki tárgyalása

Titkos jellegűek voltak-e azok a katonai iratok, amelyek Seletzky páncélszekrényéből kerültek elő

Bukarest, március 18.

A Semmitőszék szombaton délelőtt kezdte meg Seletzky Brühonak, a Skoda-fegyverszerzői vállalatnak ügyében a fellebbviteli tárgyalást. Emlékeztetés, hogy az óriási port felvert ügyben a fegyverszerzői ügynököt a hadbíróság 2 évi börtönnel ítélté azzal, hogy titkos katonai iratokat szerzett meg és tartott magánál. Az ítéletet a fellebbviteli bíróság is helybenhagyta, mire a védők a Semmitőszék-nél támadták meg az ítéletet azzal, hogy a hadbíróság nem illetékes a perben ítélni.

A délelőtti tárgyaláson Dongoroz védőügyvéd, majd utána Mara védő beszélték, azt bizonygatva, hogy az ügy nem tartozik a katonai hatóságok elé. Azok a hadseregbe vonatkozó iratok pedig, amelyeket Seletzky páncélszekrényében találtak, nem titkos jellegűek, megszerzésükkel Seletzky nem követett el kármikéssé, vagy illetéktelen beavatkozást, mert mint hadiszállítónak szüksége volt az értesítésekre.

Délután Istrate Micescu, a nagyvezír jogász mondotta el védőbeszédét.

Nem ismerjük az ügyet. A hatóság nem nyilatkozik.

Korobjának ismerőseinek azt mondják, hogy a házaspár nincs is a rendőrségen.

Pedig ott vannak. Lásd rendőrt, aki Korobjánét hazakísérte.

Nem tudjuk, hogy Korobjánaknak mi a „büne”?

De tudjuk, hogy két rideg munkaslábasban hét gyerek éheznek.

Ennyi az egész!

Ahogy mondani szokás: „halálnak sok, életnek kevés”!

Nemes Ferenc

Vihar a szenátusban

A képviselőházban újra Laár Ferenc szólal fel a székely megyék érdekében

Bukarest, március 18.

A kamara szombat délutáni ülésén Laár Ferenc magyar képviselő emlékeztette a kormányt, hogy egy multávi minisztertanács határozatát megcsondítja a házalókereskedelmet Fehér, Arad, Bihar, Krasso, Hunyad, Severin és Jördamérvékben. Megfeleltek ezek azonban a székely megyékről, holott éppen ezek élnek a legnagyobb nyomorúságban. A mezőgazdaságból a termékekkel földet miatt képtelenség megélni és falalapjuk egyik főforrása a házaló kereskedelem lenne. Kéri a kormányt, orvosolja ezt a bajt és engedje meg a vándorkereskedést Udvarhely, Háromszék, Csik és Maros megyékben is.

Ezután Madgearu nemzeti-parasztpárti volt miniszter jelentett be kérdést az árubehozatali korlátozások ügyében. A felszólalásokhoz többen csatlakoztak és kimondták rá a sürgősséget.

VIHAROS ÜLES A SENATUSBAN

A szombat délutáni ülésen Ples kormánypartii képviselőnek az ellen volt kifogása, hogy néhány vasuti szabadjegyet kiosztottak a kisebbségi újságírók között is. Szerinte ezek vagy irredenták, vagy kommunisták.

Maprodi államtitkár megnyugtatta az aggályoskodó honatyaikat, hogy a jegyeket kiosztó bizottságban benne van ugyan egy kisebbségi újságíró, benne van azonban az állambiztonsági rendőrség egyik képviselője is, aki ellenőrzést gyakorol és

vigyáz arra, hogy kinek adnak szabadjegyet.

Ezután éles vita keletkezik Maorodi és D. R. Joantescu nemzeti-parasztpárti volt miniszter között a cenzúra miatt. Maorodi kijelenti, hogy a cenzúra olykor magasabb államérdekek követeli meg. Majd a nemzeti-parasztpárti felé fordulva, így szól:

Maguk alkalmazzák a cenzurát, mások is és meg sokan fogják megélni!

Gafencu: Nem hiszem, hogy a cenzúra szükséges!

Ezután a Vassardara és a szinaiai gyilkos merénylet miatt felelősségre terelődik a szó. Maorodi rámutat arra, hogy egyes újságok viselik a felelősséget a merényletért.

A gyilkosok — mondja — kevélyek, hogy azért éltek, mert egyes lapokban olvasták, hogy Duca eladta magát az idegeneknek!

Gafencu: Azért, nincs joga az egész sajtót megbüntetni!

Maorodi: Mi anarchizált országot vetünk át Önöktől!

Ere nagy botrány támad. A többségiek tapsolnak, a nemzeti-parasztpártiak ujjakkal tiltakoznak. Felsikító zaj. Joantescu valamit ordít, de a zajban nem hallani a szavát. Egyszerre a többségi padsorokból egy hang szüri a nemzeti-parasztpárti oldal felé:

— Vajda viseli a felelősséget a gyilkosságért!

LEGUJABB

AZ ADÓSSÁGRENDEZÉSI TORVÉNY

szombaton délután Tatarescu miniszterelnök bemutatta az uralkodónak, ugyanakkor pedig átadták a kamara törvény-előkészítő bizottságának. Ekkor került végre nyilvánosságra a tervezet tartalma, bár azt teljes közlés végett a sajtónak még most sem adták át.

HADIIPAR BELFOLDON

A nemzetvédelmi bizottság tegnap esti ülésével kapcsolatban írja az Adevarul, hogy Anghelulescu Pál tábornok, hadfelügyeleti miniszter külföldi utja Tatarescu miniszterelnök azon törvénnyel van összefüggésben, hogy az országban önálló hadiipart létesítsenek. Az erdélyi nehézipart, mint például a rescai műveket, hadiszergelytárasra alakítják át. Egyelőre külföldön is tesznek rendeléseket, de csak olyan anyagokból, amelyeket belföldön még nem tudnak előállítani.

UI KÖZÉRISKOLAI TORVÉNY KESZÜL

amely ismét bevezeti az évvégi vizsgálatokat s általában az 1931. előtti rendszert állítja vissza. A diákokat ismét számokkal fogják osztályozni. A törvény teljes egészében még nem került nyilvánosságra.

A SZIGURANCA UI VEZETŐJE

A Tempó jelentése szerint most már biztos, hogy az állambiztonsági rendőrség

vezetőjét leváltják. Az új sziguranca-vezetőgazdát Stancescu Tudica ezredes, jelenleg Cetatea-Alba megye prefektusa lesz. Stancescu tábornokot az eddigi vezetőgazdától, a központi revíziós bizottság tagjával, kárpótolják.

Szerkesztői üzenetek

B. J. Levelét megkaptuk. Rövidesen közlé is tesszük.

Samideano. Ismételten közöltük, hogy a helyes és tiszta magyarság „Anyanyelvünk” címen kiadásra kerülő kézikönyvének megjelentése késedelmet szenved, nagyobbban technikai nehézségek miatt, részben pedig mert a AGISZ (Általános Gazdasági Szövetkezési köz-művelődési szakszervezet) által kiküldött szerkesztő-bizottság a közönség köréből meggyűlölt kívánságoknak megfelelőleg is levekezt minél tökéletesebbé tenni ezt a nagyfontosságú munkát, amely legfőbb eszköze lesz a nyelvünk is megújult nyelvtiszta mozgatóerőnek. A könyv — mint értesítünk — hamarosan készül el teljesen s röviden szétválasztva kerül az előfizetőknek, akik a 35 lejes könyvet piaci ár helyett 25 lejért kapják. A bizottság megőrt elnökezt kér az akaratlan késedelemért. Az előfizetők és érdeklődők türelme be-seseg jutalmat nyer az érdekes tartalmú és iz-léses kiállítású kézikönyvben. — Köszönet a közönség meleg, elismerő szavaiért.

Heten vagyunk, uram, heten...!

Hét kisgyerek jár Kolozsváron a Veréb-utcában, mert szüleiket elvitték a rendőr hácsik

Kolozsvár, március 18.

Veréb-utca. Különös, de így hívják az utcát, ahol a madár so jár, a rendőrség emberei azonban annál inkább feltérek-sik...

Kietlen bérház a 17-es szám. Nem győ-sabb, mint az ilyen épületek általában, lakóinak azonban, akik között sok a dolgozó, munkás ember, sohasem biztos a szabadsága, mert nem lehet tudni, hogy mikor csaphat rájuk „baloldali tevékenység” miatt...

A Veréb-utcanak vagy a kérdéses ház-nak különben semmi vonatkozása nin-csen az ügyvel. Az épület éppen úgy vi-selhetné más számot, mint — amennyire bármelyik utcában is lehetne. Nem ezen van itt a hangsúly!

Nem is ázón, hogy a kérdéses lakók tudják-e, hogy mit értenek a jelzett te-vékenységek alatt? Először, hogy „hallottak rebesgetni róla. Lehet. Eppen annyira lehet, mint ahogy nem.

Annnyi „viszont biztos”, hogy a Veréb-utca 17 számú alatt, egy típusos proletar-lakásban, két kisleány létezik — egyedül-kedd óta. Olyan kicsik, hogy a kisleány-zó is túlság. Három éves az egyik, egy éves a másik...

Két gyerek, összesen négyéves, éle-n-szomján, ellátást nélkül...

Mert a komissár hácsi birtelen és rajtaütésszerűen betoppan hozzájuk. Először a mamát, később aztán a papát is elvitték!

A kisleányok persze sírnak. Nem is annyira a szülők, mint inkább az éhség miatt...

Csöpp eszükkel el sem tudják kép-zelni, hogy mi történt velük! Csak pityeregnek, mint ahogy az 1 és 3 éves gyermekek szoktak.

Kedden délelben történt, amikor Ko-robján Istváné, a két kisleány anyja, a szülők ebédét főzögette, hogy Rozsán komissár, rendőr kíséretében bekopogta-tott a kis lakásba...

— Hol az ur?

Korobjáné nem gondolt semmi rossz-ra.

— Munkában van a férjem. Az Ipar-sok Aggmenházának a vendéglőjében pincéreskedik. A Rudolf-uton...

...és megmondta a pontos címet.

A komissár urnak annyi felvilágosítás azonban kevés lehetett, mert arra kérte Korobjáné, hogy jöjjen velük. Mutat-sa meg azt a vendéglőt, ahol a férje dol-gozik.

Az asszony, aki állhatatosan jóhiszemű volt, ennek a kérésnek is eleget tett. El-ment a komissárral, félbehagyta a fő-zést és magára hagyta az apróságokat is, mert azt hitte, hogy röviden visszatér.

A történeti hűség kedvéért: nem tért vissza, csak este. Akkor is csak egy percre és rendőr kíséretében, hogy ad-jon egy kis barátságos látást a gyermekek-nek. Sokat nem adhatott.

Az előzményeket utólag mondok el. Korobjáné kihívta férjét a vendéglő-ből, mire mindkettőjüket letartóztatták és a rendőrségre vitték.

Az asszony — aztán — estefelé üvöltöni kezdett, mint valami kölykeért aggódó nőstény állat. A falat kaparta kinjáb-ban, hogy a kisleányok ottlón maradtak. Egyedül... éhesen... és a tűz is égett!

Annnyi vinnyogott Korobjáné, hogy a rendőrség urat tiltat is megütötte. Hazatértek két kegyesen. Egy percre és rendőr kíséretében.

Még annyi ideje volt, áthívja nővére 12 éves kisleányát.

— Ugye! a gyerekekre! — kérlete. A kisleány azzal szabadkozott, hogy magának is négy gyermekre kell ügyel-ni, mert a mamát szintén elvitték a rend-őrök. Akkor tudta meg Korobjáné, hogy velük egyidejűleg testvérét is le-tartóztatták.

Gondolkozásra viszont már nem igen volt ideje, mert a rendőr erősen türel-menkedett.

Megegyeztek hát, hogy a kisleány fel-váltva lesz a két lakásban. Ha már éhez-niök kell, legalább ne gyuljanak meg valamilyen kipattanó szikrától, vagy ne essenek a forróvizés fazékba.

Pillanatnyilag ez a tábló: két asszony és egy férfi, a kenyérkeresők, a rendő-rség. Négy éhes gyermek az egyik la-kásban, két éhes a másikban. Aztán egy éhes kis pesztra, ugyancsak gyermek-leány, hol itt, hol ott. Hogy bajuk ne történjék, ha már nincs mit enniük!

SPORT

Tenisz-cirkusz, oh!

Páros, sőt férfpáros jelenet.
Szereplők: Tilden János, Cochet Máttyás, Vines Tibor és Plaa Töhötöm.

(Persze, csak szűttogás. Bizonyítani nem lehet, hogy az Amerikában turázó „Tilden-cirkusz” — hogy is mondjuk csak — megbeszélésre „dolgozik”... Mint a profibirkózók a cirkuszban: „ma én fektellek két pállra, holnap majd te győzöl...” A mindennapos USA—Franciaország mérkőzések váltakozó szerencsével folynak. Hol az egyik győzi le a másikat, hol a másik az egyiket. Erről a változatos játékról kaptuk ezeket a drónélküli képtávirón küldött „pillanatképeket”)

1. KÉP.

Tilden János (nagyokat fúj a meccs után, dühösen beszél le kétméteres magasságából): Cochet ur, ez mégis csak halatlan. Ha még egyszer előfordul az a bünyösen ismétlődő eset, hogy a mai napra előírt műsor ellenére megver, vegye tudomásul: megszűnik cirkuszom tagja lenni!

Cochet Máttyás (zsebében reszketnek az eddig összerakított dollárok): De kérem...

Tilden János: Semmi de kérem. Vagy alkalmazkodik vállalkozásunk házirendjéhez, vagy ha nem: le is ut, fel is ut!

2. KÉP.

Vines Tibor (a társulat bondivánja, ke-

délyes, udvarias fiú): Ne haragudj, Töhötöm, hogy ma megvertelek — műsor ellenére. Ma előírás szerint ki kellett volna kapjak téled, de olyan jól játszottál, hogy gusztusom támadt egy kis igazi játékra és rádvertem... alaposan... ne haragudj, kérlek.

Plaa Töhötöm (világfájdalmas arccal unja az egész cirkuszt): Kérlek... szívesen... máskor is...

3. KÉP

Tilden János (megint dühös): Nem mondtam kolléga urnak, hogy ha balra tartom a rakettet, akkor balra üssön, hogy elérjem?!...

Plaa Töhötöm (felremlik előtte a léptelés): Igazgató ur, én úgy tanultam a tenisz-tankönyvből, hogy ilyenkor jobbra kell ütni, hogy ne érje el.

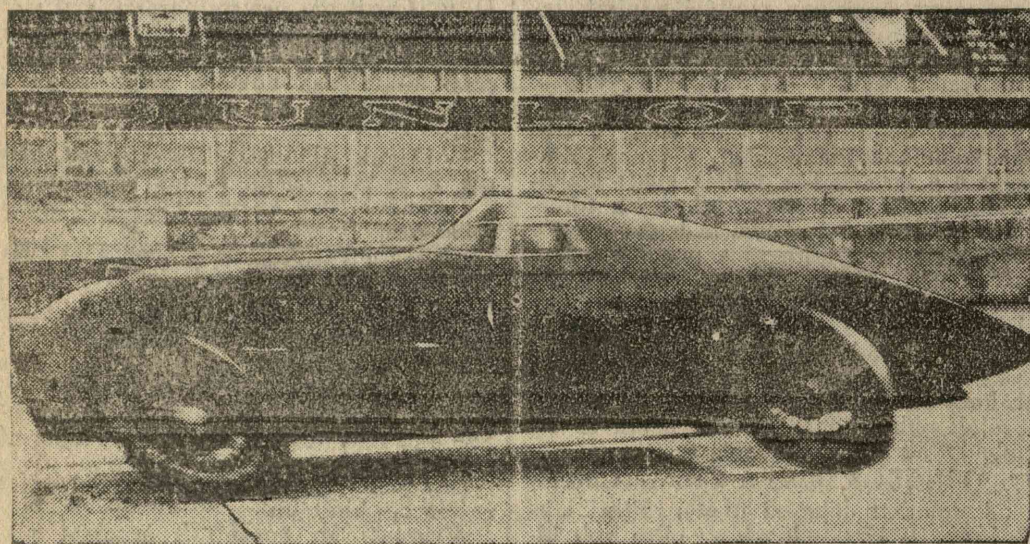
Tilden János: Mi más módszerrel dolgozunk...

4. KÉP

Cochet Máttyás (persze zamatos franciassággal zengi): Hogy a fene... már egész belezavarodtam: tegnap győzni kellett volna és kikaptam, ma győztem és veszteni kellett volna, holnap mi lesz?! (Elájul a tenisz-pályán, hátul a balfenéken elszállítják).

Függöny helyett: gém, szett, meccs. (h. b.)

EZ A SZÁGULDÓ SZÖRNYETEG

Eyston angol gépkocsipersenyő hatalmas versenykocsija, amely Páris mellett a Monthlery-pályán több sebességi világrekordot javított. Képünk az irtózatosséggel száguldó gépkocsiról készült a versenypályán.

Labdarugás

A MAI NAP MŰSORA:

Nemzeti Bajnokság:

A. csoport: Nagyváradon: Universitatea—Crisana. Bíró: Orávetz. — Bukarestben: Vénus—Kinizsi. Bíró: Xifando. — Ploestiben: AMTE—Tricolor. Bíró: Ceauranu.

B. csoport: Kolozsváron: NAC—Románia. Bíró: Mórariu Teofil. Temesváron: Ripensia—Mures. Bíró: Pálfi.

Világ bajnoki selejtezőmérkőzés: Spanyolország—Portugália, Lisszabonban.

A magyar profibajnokságban: Somogy—Kispest, Ujpest—Phobus, Attila—Hungaria, Ferencváros—III. kerület, Szeged—Budai 11, Nemzeti—Bocskai.

Szófiában: Jugoszlávia—Bulgária. Belgrádban: Bulgária B.—Jugoszlávia B.

Sportszerűtlenség

— ez a legendásabb kifejezés rá! Olvaszuk, hogy az Unirea Tricolor összeváltotta összes tavaszi ellenfeleinek pályaválasztó jogát: még csak a Soimii-pályát folytat tárgyalásokat... A Vénus is párszolja a mérkőzéseket. Mi lesz itt? A Nemzeti Bajnokság komolyságát veszélyezteti ez a módszer! Azonkívül, hogy lábbal tapossa a Nemzeti Bajnokság eredeti elgondolását és a sportszerűséget is. Kiábrándítóan kilóg az üzlet... De erről még beszélünk!...

A svájci kupadöntőbe a Grashoppers és a Servette kerültek. Husvét első napján játsszák le a döntőt.

MEGKEGYELMEZTEK A BOLGÁROK LETILTOTT JÁTEKOSAINKNAK:

Felölsszerkesztő: Kocsis Béla

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Tenisz

„KIRÁLY” ÉS KIRÁLYNÉ

Ez az érdekes felvétel a montekarlói teniszversenyeken készült. A szími királynét ábrázolja Bunny Austin-nek, az angol teniszkirálynak társaságában.

ROMANIA NEMZETKÖZI TENISZ-BAJNOKSÁGAIT június elején rendezik meg.

Az UTE ötvenéves jubileumát világraszóló sporteseményekkel akarja megünnepelni. Valóságos „ujpesti olimpiát” rendez jövő pünkösdkor. A futballkörmezőzésen az Angol Kupa győztese, a Közép-európai Kupa győztese, az Ujpest és még egy magyar csapat játszik majd. Teniszben a Davis Cup győztes állama, vívásban az olaszok, uszásban Tavis és a francia vízilóválogatott. Szép... szép... csak kár, hogy még csak — a jövő zenéje...

Atlétika

VILÁGREKORDNAK HITELESÍTETTE a nemzetközi szövetség a cseh Douda 16 m. 20 cm-es súlydobóeredményét.

Nurmi és a reuma. Nurmi Párisban járt a napokban és utja nagy izgalmakat kavart fel. Nurmi azt nyilatkozta, hogy reumáját kezelte. Mégis azt hiszik, hogy a Ladoumégue „futócirkusszal” tárgyalt...

CUNNINGHAM

a legjobb amerikai középtávú futó főiskolai atléta. Tavalyi legjobb eredményei: 880 yard és 800 méter 1 p. 51 mp., 1 mérföld: 4 p. 09.8 mp. Cunninghamnál 800 méteren csak a szintén főiskolás Hornbostel jobb Amerikában.

IZLETES, TISZTA, OLCSÓ HERDAN

Kiadó, lap- és nyomdatulajdonos: Laz- és Könyvkiadó R-t. Brasov—Brassó.

Birkózás

Nagyvárad Törökös—DUSC 7:7. Nemzetközi klubközi birkózóverseny Debrecenben.

Olimpia

ROMANIA OLIMPIAI BIZOTTSAGA a jövő héten tart ülést a királyi palotában Károly király személyes elnöklétével.

A NEMZETKÖZI OLIMPIAI BIZOTTSÁG május 16-iki athéni ülésén Romániát Plagino, az UFSR elnöke képviseli.

Apróhirdetések

Egy szó 1.— lej. vastag betűkből 2.— lej. Legkisebb hirdetés 20.— lej. A hirdetés díjak előre fizetendők. Tümpeldányt nem adunk. Apróhirdetési felvételi helyek: 1. Adóhivatalunk, Str. Sfta Mina 9. (prin Calea Calarasil), Telef. 3—37/31; 2. „Minerva” közlőszámkönyvtár, Calea Victoriei 50. Pasagi Victoriei Duboi; 3. „Presa” hird. iroda, Str. Sărirand 24.; 4. Schuler Carol, hird. iroda, Str. Eugen Carada 2.; 5. Consumul Nfon, Str. Nfon 1., Rond, (Bulev. Maria sarok); 6. George Georgescu, trafik, Colonel Mihail Găica 74. „Lucrețiu”-tőzsde, főpósta előtt, (Calea Victoriei—Str. Carol sarok. Frătilă 1. Iona könyvkereskedés, Piața Filantropia 2. sz. üzlet és a Bukaresti Lapok összes pénzeszedője.

Alkalmi vétel, lejáratkor ki nem váltott, keveset használt ruhák, felöltők, trenchcoatok, szmokingok minden nagyságban, olcsón kaphatók. Manchester, Coltei 27.

Klubknyha bérletére bérlet keresünk. Str. Pitar Mos 19. Jelentkezés délután 2—3-ig.

MODE ILSE (Türkne) kalapszalont véglegesen Str. Belvedere 16. alá (Casa Calandru) áthelyezte. Legújabb tavaszi külföldi modellek. Mérsékelt árak. Vállalok alakítások.

Pénzt folyósítunk azonnal bármire. Lombard, Str. Sf. Jonica 11.

Veszek: aranyfogat (koronát) grammonként 190 lejért, minden evonás nélkül, valamint arany és ezüst pénzeket. Eskenazi, Str. Zareti 12. (Prin Lipsani)

Hölgyeim! Elegáns és olcsó kalapokat csak is Mode Jacoo-nál, Str. Bărăței No. 18. vásárolhatnátok.

ÓRIASI VALASZTEK

gyermekruhákban, iskolai egyenruhákban.

Női- és gyermek-konfekció.

„JEANA”

BUCURESTI, STRADA ȘELARI 9 SZ.

ÉPÍTŐIPARI

KÖNYVEK

Soltész József: Családi és Weekendházak. Több kidolgozott tervrajzzal (Anyagismeret, modern építőanyagok, tervrajzok, költségvetések, építkezések végrehajtása). Ujdoság. Ára 60.— lej.

Némethy: Könyvesmesterség. Gyakorlati kézikönyv közművesek, munkavezetők, vállalkozók és közműmesteri vizsgára készülő segéd- és gyakorolók részére. Hatodik javított és bővített kiadás, 920 ábrával 144.— lej.

Bossányi: Közműves és kőfaragó szerkezetek 150.—

Bossányi: Építészeti alaktan 144.—

Clementis: Bádoggóság 132.—

Grofik: Építőipari anyagtan 120.—

Lázár—Streek: A házi vízvezeték, csatornázás, gázberendezés 120.—

Littván: Ipari számtan és áralkuláció 96.—

Neményi P.: Vasbeton szerkezetek 150.—

Németh Zoltán: Az ács 84.—

„ „ „ Épiók zsebkönyve 60.—

„ „ „ Betonmunkák zsebkönyve 48.—

Róth: Iparosok könyvvezetése 47.—

Raffay: Faipari szerkezettan 48.—

Wagen: Mázolók és szobafestők kézikönyve 48.—

Kaphatók a

Brassói Lapok Könyvosztálya

modern könyvkereskedésben, ahol nagy választék van az összes szépirodalmi és műszaki könyvekben. Pósta megrendeléseket rakásról azonnal elintézzük.